

STANDARDIZACIJA

Bilten SAVEZNE KOMISIJE ZA STANDARDIZACIJU

SADRŽAJ

	<i>Strana</i>
<i>Međunarodno zasedanje o standardizaciji lesanit ploča</i>	3
<i>Predlog standarda: Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom</i>	6
<i>Predlozi standarda: Okov za građevinsku stolariju</i>	12—36
<i>Međunarodna standardizacija:</i>	
<i>a) primljena dokumentacija</i>	36
<i>b) primljeni inostrani standardi</i>	36
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi</i>	38

9

SEPTEMBAR — 1959 — SEPTEMBAR
BEOGRAD

Izdavač:
SAVEZNA KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJU
Beograd — Admirala Geprata 16
Odgovorni urednik:
ing. Slavoljub Vitorović

Štampa:
BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

MEĐUNARODNO ZASEDANJE O STANDARDIZACIJI LESONIT-PLOČA

Od 12—15 maja 1959 god. održano je u Minhenu I zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 89 za lesonit-ploče, Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), uz učešće 37 stručnjaka delegata 12 zemalja i to: Austrije, Čehoslovačke, Finske, Francuske, Holandije, Jugoslavije, Nemačke, Novog Zelanda, Norveške, Poljske, Švedske i Velike Britanije, zatim Organizacije Ujedinjenih nacija za poljoprivredu i ishranu (FAO) — Direkcije za šumske proizvode, kao i pretstavnik Gen. sekretarijata ISO. Za predsednika zasedanja bio je izabran Dr. F. Kolman, profesor Šumarskog fakulteta i direktor Instituta za drvo u Minhenu. Organizator zasedanja bio je Nemački komitet za standardizaciju (DNA), koji vodi Sekretarijat Tehničkog komiteta ISO/TC 89.

Dnevni red

Važnije tačke definitivno usvojenog dnevnog reda bile su: delokrug ovog Teh. komiteta, I nacrt predloga preporuke za lesonit-ploče (opšti principi, razvrstavanje, definicije, terminologija, metode ispitivanja, metode uzimanja uzoraka, tolerancije, uslovi kvaliteta) i program budućeg rada.

Delokrug rada Teh. komiteta 89

Na zasedanju je sastavljen tekst delokruga ovog Teh. komiteta koji će biti predložen Savetu ISO na definitivno usvajanje. Taj tekst glasi: »U cilju unapređenja međunarodne razmene izraditi međunarodni sporazum o standardizaciji specifikacija za lesonit-ploče od ligno-celuloznih vlakana, za opšte svrhe, obuhvatajući terminologiju, dimenzije i tolerancije, uslove kvaliteta, oznake, metode uzimanja uzoraka i ispitivanja«.

Nacrt predloga za lesonit-ploče

O nacrtu predloga preporuke ISO za lesonit-ploče vođena je vrlo živa diskusija, koja je obuhvatila glavni i najveći deo zasedanja. Kao baza za diskusiju služio je tekst koji je pripremio Sekretarijat teh. komiteta. Pismene primedbe na ovaj nacrt podnele su sledeće zemlje: Nordiske zemlje (Finska, Norveška i Švedska) koje su podnele zajedničke primedbe, Nemačka, Poljska, SSSR, Vel. Britanija, Jugoslavija i Čehoslovačka.

Ovaj nacrt predloga preporuke ISO u redakciji Sekretarijata Teh. komiteta ISO/TC 89 obuhvatio je sledeće glavne delove:

I deo — tehničke karakteristike-predmet, razvrstavanje, tolerancije dimenzija, uslovi kvaliteta, savojna čvrstoća, upijanje vode, bubrenje i uslovi ispitivanja, i

II deo — metode ispitivanja-izrada epruveta, određivanje debljine, specifične težine, težinskog procenta vlažnosti, savojne čvrstoće, upijanja vode i bubrenja.

Za izradu ovog nacrta Sekretarijat je koristio nacionalne standarde Irske, Izraela, Vel. Britanije, Poljske, Južnoafričke Unije, SSSR, Nemačke, Jugoslavije, Francuske, Italije i Švedske. U pogledu raspodele prema glavnim kategorijama proizvodnje Sekretarijat je u nacrt uneo terminologiju iz preporuke FEROPA (Evropske federacije proizvođača lesonit ploča) i zaključka Radnog komiteta za opise, definicije i terminologiju Međunarodnog savetovanja FAO/ECE o pločama. Sekretarijat je konstatovao da se principi metoda ispitivanja, koje se primenjuju u raznim zemljama, manje — više približuju, a većina metoda da je inspirisana preporukama konferencije za tehnologiju drveta FAO. Uz obrazloženje Sekretarijat je priložio pregledne tabele sa uporednim podacima o spec. težini, debljini, tolerancijama dimenzija, zatim sa podacima o savojnoj čvrstoći, upijanju vode i bubrenju, iz standarda navedenih zemalja. Sekretarijat je, takođe, izradio uporednu stručnu terminologiju na engleskom, nemačkom, francuskom i ruskom za oblast lesonit-ploča i ploča iverica.

Na zasedanju su posle svestrane diskusije usvojene znatne izmene pojedinih delova I nacrta i to neke jednodušno, neke većinom glasova, a neke kompromisno.

Kao predmet preporuke usvojen je prema rezoluciji 5 sledeći tekst:

»Ova preporuka utvrđuje terminologiju, vrste, tolerancije, dimenzije, fizičke i mehaničke osobine lesonit-ploča, kao i metode ispitivanja namenjene u svrhe proveravanja«.

Za oblast primene preporuke usvojen je sledeći tekst:

»Ova preporuka odnosi se na lesnit-ploče prema gornjoj definiciji, izuzev ploče sa mineralnim vezivima».

Za definiciju usvojen je, kao kompromis, sledeći tekst:

»Lesnit-ploče proizvedene od drvenih ili drugih ligno-celuloznih materijala, čije osnovno vezivo proističe od raspoređivanja vlakana i od njima svojstvenih osobina vezivanja. Vezivna ili impregnirajuća sredstva mogu se dodati za vreme proizvodnje«.

U pogledu razvrstavanja ploča, posle duge diskusije u kojoj je istaknuto više predloga, rešeno je da se odbaci razvrstavanje na nepresovane i presovane, nego da se usvoji sledeće:

- meke ploče, spec. težine ispod $0,35 \text{ t/m}^3$
- tvrde ploče, koje se dele na:
  - polutvrde, spec. težine ispod $0,85 \text{ t/m}^3$
  - normalne, spec. težine preko $0,85 \text{ t/m}^3$
  - ekstra tvrde, spec. težine preko $0,85 \text{ t/m}^3$ koje su podvrgnute posebnom postupku.

Takođe je odlučeno da se u ovoj tački ne određuje debljina ploča, nego da se problem debljine podvrgne daljim ispitivanjima.

Usled teškoća u merenju toplotne provodnosti odlučeno je da se zasada ne određuju nikakve granične veličine u tom pogledu.

U delu 2 nacrtu preporuke, tačka koja se odnosi na izradu epruveta usvojena je sa izmenama, pa nov tekst glasi:

»Epruvete za razna ispitivanja uzimaju se iz sredine 3 n uzorka, a u zoni udaljenoj najmanje 150 mm od ivica. Pre svakog ispitivanja moraju se epruvete klimatizirati na relativnoj vlazi od $65 \pm 2\%$ i temperaturi $20 \pm 2^\circ\text{C}$ do konstantne težine u trajanju od najmanje 48 h za meke ploče i 120 h za tvrde.

U diskusiji o metodama ispitivanja Komitet je usvojio izmene nacrtu preporuke po predlozima zemalja-učesnica, pa je za niže navedena ispitivanja utvrđeno sledeće.

O d r e đ i v a n j e d e b l j i n e

Debljina se meri na 5 raznih tačaka na epruvetama veličine $100 \times 100 \text{ mm}$ uzetim iz raznih uzoraka. Ove epruvete mogu se upotrebiti i za druga ispitivanja.

Mikrometar mora da ima savršeno ravne i zaokrugljene kljunove prečnika 15,96 mm, (što odgovara dodirnoj površini od 20 cm^2) za tvrde i meke ploče. Tačnost merenja mora biti 0,01 mm.

Mora se voditi računa da pri merenju debljine površine ploče nisu deformisane.

Tačnost merenja debljine mora biti $\pm 0,1 \text{ mm}$ za sve vrste ploča. Srednja vrednost od 5 merenja daje srednju debljinu epruvete i samo se ona uzima u obzir.

O d r e đ i v a n j e s p e c . t e Ź i n e

Epruvete koje su upotrebljene za merenje debljine, mere se na vagi sa tačnošću $\pm 0,1 \text{ g}$.

Dužina strana meri se sa tačnošću od $\pm 0,5 \text{ mm}$ za meke i $\pm 0,1 \text{ mm}$ za tvrde ploče.

Za izračunavanje zapremine uzima se debljina kako je napred utvrđena.

Specifična težina izražava se sa tačnošću od $\pm 10 \text{ kg/m}^3$.

O d r e đ i v a n j e t e Ź i n s k o g % v l a Ź n o s t i

Postupak se vrši na epruvetama veličine $100 \times 100 \text{ mm}$, uzetim iz raznih uzoraka.

Epruvete se mere sa tačnošću $\pm 0,1 \text{ g}$ i zatim suše u sušnici sa vazdušnom cirkulacijom na toploti od $103 \pm 2^\circ\text{C}$ do konstantne težine i konačno ponovo mere na vagi sa istom tačnošću.

Izračunavanje se vrši po obrascu iz nacrtu preporuke, koji je izražen rečima, dok se simboli ne provere u Sekretarijatu Teh. komiteta ISO/TC 12 »Veličine, jedinice, simboli i tablice i faktori za preračunavanje«.

Dobivena srednja veličina uzima se kao rezultat ispitivanja, koji se izražava sa tačnošću 0,1 %.

S t a t i č k o s a v i j a n j e z a t v r d e p l o č e

Postupak. Ispitivanje statičkog savijanja tvrdih ploča vrši se na uzorcima posle klimatiziranja.

Epruveta mora imati širinu 7,5 cm, ako je nazivna debljina iznad 6 mm, odnosno 5 cm, ako je nazivna debljina maks. 6 mm. Za debljinu uzima se debljina materijala. Dužina uzorka je $5 \text{ cm} + 22$ — struka nazivna debljina ploče.

Raspon između oslonaca za svako ispitivanje je 24-struka nazivna debljina uzorka. Raspon se bazira na nazivnoj debljini materijala a nije potrebno da se raspon menja za male varijacije debljina.

U daljem tekstu dat je obrazac za izračunavanje kao funkcija sile loma.

Određivanje upijanja vode i bubrenja

Iz svakog uzorka uzima se po jedna epruveta veličine 100×100 mm. Ivice moraju biti finog reza i bez ikakve zaštite. Epruvete se mere na vagi sa tačnošću $\pm 0,1$ g. Debljina im se meri kao što je napred opisano.

Zatim se potapaju u vertikalnom položaju u destilisanu ili čistu vodu, pH 6 ± 1 na početku svakog novog ispitivanja i na toploti od $20 \pm 1^\circ\text{C}$.

Gornje ivice moraju biti ispod nivoa vode oko 2 cm.

Posle 2 sata za meke ploče i 2 i 24 sata za tvrde ploče epruvete se vade iz vode i stavljaju u vertikalni položaj da se ocede (dobro odvojene) za vreme od 10 min, a zatim se vlažnom krpom pokupi višak vode pre nego što se izmere na vagi i izmere kao pre.

Obrazac za izračunavanje ostaje kao u nacrtu.

U svakom slučaju, kao rezultat ovih ispitivanja uzima se srednja vrednost iz svih epruveta.

Rezolucijama 12—14 Komitet je odlučio da obrazuje radnu grupu sastavljenu od po 1 eksperta iz Francuske i Nemačke, kao i 1 pretstavnika skandinavskih zemalja (Norveške, Švedske i Finske), s tim da se vođenje Sekretarijata poveri Nemačkoj. Zadaci ove grupe su sledeći:

— da izradi izveštaj o uticaju pritiska za vreme određivanja debljine obuhvatajući metode ispitivanja mekih i tvrdih ploča u suvom i vlažnom stanju, i rezultate ovih ispitivanja;

— da ispita koji je najpovoljniji odnos između debljine i raspona između oslonaca za određivanje savojne čvrstoće mekih ploča;

— da prouči metode uzimanja uzoraka i izrade epruveta.

Rezolucijom br. 16 utvrđen je program daljeg rada ovog Tehničkog komiteta koji se sastoji u sledećem: merenje dimenzija, pravila za utvrđivanje tolerancija, dimenzionalna stabilnost, modul elastičnosti i izduženje, udarna čvrstoća, pravila za uzimanje uzoraka i izradu epruveta.

Sekretarijat je zadužen da zemljama-članicama razaslaže upitnik po prethodnim tačkama. Članice će biti umoljene da uz odgovor prilože dokumentaciju koju imaju po tim pitanjima, a naročito o rezultatima ispitivanja dobivenim po metodama po kojima je na ovom zasedanju postignut sporazum. Sekretarijat će potom sastaviti izveštaj i podneti ga članicama ISO/TC 89 na proučavanje i stavljanje primedaba.

Jugoslovenska delegacija na ovom zasedanju, bazirajući svoje stavove na grupi postojećih jugoslovenskih standarda za lesnit-ploče i metode ispitivanja ovih ploča, kao i na zaključcima posebne stručne potkomisije za lesnit-ploče koji su formulisani u pismenim primedbama na I nacrt preporuke ISO za lesnit-ploče, uspevala je da svojim aktivnim stavom prodre sa nizom svojih predloga bilo da su se njeni predlozi poklapali u potpunosti sa stavom nekih drugih zemalja, bilo pak samo delimično. Stoga je po nekim pitanjima došlo do kompromisa. Međutim, ističe se daje bilo i takvih predloga jugosl. delegacije koje je podnosila jedino ona, pa su ipak kao opravdani uz odgovarajuće obrazloženje bili usvajani na zasedanju od većine zastupljenih zemalja.

Rezimirajući ceo rad i iznete zaključke u odnosu na prvobitni nacrt preporuke, sa gledišta jugoslovenske standardizacije ovo zasedanje može se smatrati uspešnim.

Predlog br. 3092

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG
GVOŽĐA ZA VODOVE POD PRITISKOM**
Tehnički propisi za izradu i isporuku

DK 621.643.22:669.13
JUS C.J1.021Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

Ovaj standard je u velikoj meri u saglasnosti sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od novembra 1955 god.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A. A1. 040 (napr. jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene cevi i fazonske komade (u daljem tekstu skupno ime »odlivci«) koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Karakteristike kvaliteta**2.1 Proizvodni postupak**

2.11 U zavisnosti od klase (vidi tač. 3) i oblika (vidi tač. 4), cevi mogu biti izrađene po jednom od sledećih postupaka prema tabeli 1.

Tabela 1: Proizvodni postupak izrade cevi

Cevi Naziv	Klasa	Proizvodni postupak	Standard oblika i mera
Cevi sa naglavkom	LA	Centrifugalno ¹⁾ livenje	JUS C. J1. 030
	A	Centrifugalno ¹⁾ ili gravitaciono vertikalno ²⁾ livenje	
	B		
Cevi sa navrtkom			JUS C. J1. 031
Cevi sa brtvenicom			JUS C. J1. 032
Cevi sa priрубnicama	B	Gravitaciono livenje ²⁾	JUS C. J1. 033

¹⁾ u pešćane ili metalne kalupe
²⁾ u pešćane kalupe

2.12 Fazonski komadi obuhvaćeni ovim standardom izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

2.2 Materijal

Odlivci na koje se ovaj standard odnosi izrađuju se od sirovog liva koji mora imati osobine propisane ovim standardom.

2.3 Mehaničke osobine

2.31 Prilikom ispitivanja po odredbama tač. 6.11 i tač. 6.12, zatezna čvrstoća epruvete, odnosno savojna čvrstoća prstena, moraju imati vrednosti propisane u tabeli 2.

Tabela 2: Vrednost zatezne i savojne čvrstoće.

Odlivci vrsta	nazivni prečnik DN	Proizvodni postupak	Vrsta uzorka za ispitivanje	Čvrstoća min kp/mm ²
Cevi, Fazonski komadi	svi	Gravitaciono livenje u pešćane kalupe	odvojeno livena epruveta	18
Cevi	svi	Centrifugalno livenje u pešćane kalupe	epruveta isečena iz zida cevi	20
Cevi	do DN 300	Centrifugalno livenje u metalne kalupe	prsten otsečen od cevi	40 ¹⁾
	iznad DN 300		epruveta isečena iz zida cevi	20

¹⁾ Savojna čvrstoća prstena je prema iskustvu dva puta veća od zatezne čvrstoće epruvete

2.32 Tvrdća po Brinelu HB 10/3000/15 i HB 5/750/10 ispitana u sredini epruvete ili sredini zida prstena, ne sme prekoračiti vrednost 215 kp/mm².

Tvrdoća spoljne površine cevi centrifugalno livene u metalne kalupe, ne sme preći vrednost 230 kp/mm².

2.4 Makrostruktura

Odlivci obuhvaćeni ovim standardom moraju imati strukturu preloma kompaktnu, jednakomernu i sive boje.

2.5 Poroznost

Odlivci obuhvaćeni ovim standardom, ispitani hidrauličnim probnim pritiskom prema tabeli 3, ne smeju pokazivati znake poroznosti, tj. curenje, ili znojenje.

Tabela 3: Hidraulični probni pritisci

Proizvodni postupak	O D L I V C I		Naz. prečnik	Probni pritisci ¹⁾ kp/cm ²
	V r s t a	Klasa		
Centrifugalno livenje	Cevi sve vrste izuzev cevi sa prirubnicama	LA	do DN 600	20
			iznad DN 600	15
		A	do DN 600	25
			iznad DN 600	20
		B	do DN 600	30
			iznad DN 600	25
Gravitaciono livenje	Cevi sve vrste izuzev cevi sa prirubnicama	A	do DN 600	20
			iznad DN 600	15
		B	do DN 600	25
			iznad DN 600	20
Gravitaciono livenje	Cevi sa prirubnicama, Fazonski komadi		do DN 300	25
			iznad DN 300 do DN 600	20
	Cevi sa prirubnicama, Fazonski komadi bez ogranačka ili sa ograncima čiji je $dn \leq 1/2 DN$		iznad DN 600	15
	Fazonski komadi sa ograncima čiji je $dn > 1/2 DN$		iznad DN 600	10

¹⁾ Za cevi odnosno fazonske komade, za koje se zahtevaju veći probni pritisci važi odredba tač. 3. 3.

2.6 Obradljivost

Ovi odlivci moraju biti obradljivi reznim alatom, tj. moraju se lako seći, bušiti i sl.

2.7 Izgled. Spoljni i unutrašnji nedostaci

Spoljne i unutrašnje površine ovih odlivaka moraju biti glatke shodno postupku izrade.

Šupljine, uključujući, naprsline ili drugi nedostaci nisu dopušteni ako utiču na upotrebljivost odlivka. Manji nedostaci, neizbežni u proizvodnji, tolerišu se ukoliko ne smanjuju čvrstoću i nepropustnost odlivka.

Otklanjanje nedostataka zavarivanjem ili zapušavanjem rupa železnim lakom, kitom ili sličnim sredstvima, dozvoljeno je samo uz prethodnu saglasnost poručioaca.

3 Klase i nazivni pritisci

3.1 Cevi obuhvaćene ovim standardom dele se, prema debljini zida, u tri klase: LA, A i B.

Kao osnovna uzima se klasa LA; cevi klase A i B, u odnosu na klasu LA, imaju linearno povećanje debljine zida kod svih prečnika, koje iznosi i to:

— kod klase A: . . . . . 10 % debljine zida cevi klase LA,

— kod klase B: . . . . . 20% debljine zida cevi klase LA.

3.2 Ove cevi upotrebljavaju se za nazivne pritiske prema tabeli 4.

Tabela 4: Nazivni pritisci cevi

CEVI		Nazivni pritisci kp/cm^2	
Klasa	Nazivni prečnik DN	Gravitaciono livenje	Centrifugalno livenje
LA	DN 50 i 65	—	16
	DN 80 do 1200		10
A	DN 50 i 65	12,5	—
	DN 80 do 1200	10	12,5
B	DN 50 do 1200	12,5	16

Za nazivne pritiske veće nego što su navedeni u tabeli 4, mogu se izraditi cevi sa većom debljinom zida na račun unutrašnjeg prečnika, prema sporazumu proizvođača i poručioca.

3.3 Fazonski komadi upotrebljavaju se za nazivne pritiske $12,5 \text{ kp/cm}^2$.

Za veće nazivne pritiske fazonski komadi mogu se izraditi sa većom debljinom zida ili ojačani rebrima ili na drugi način, prema sporazumu proizvođača i poručioca. Prema potrebi, pojačanje debljine zida može se postići na račun unutrašnjeg prečnika.

4 Oblik, mere, težine i tolerancije

4.1 Oblik, mere i težine odlivaka obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati specifikacijama navedenim i sledećim standardima:

JUS C.J1.030 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. CEVI SA NAGLAVKOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.031 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. CEVI SA NAVRTKOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.032 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. CEVI SA BRTVENICOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.033 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. CEVI SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.040 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. SPOJNICE SA PRIRUBNICOM I NAGLAVKOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.041 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. SPOJNICE SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.042 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. SPOJNICE SA PRIRUBNICOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.043 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. SPOJNICE SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.050 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. REDUKCIJE SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.051 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. REDUKCIJE SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.060 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/4$ SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.061 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/8$ SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.062 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/16$ SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.063 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/32$ SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.064 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/4$ SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.065 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUKOVI $1/8$ SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.068 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. LUK SA STOPOM. GLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.070 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. OGRANCI SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.071 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. OGRANCI SA NAGLAVCIMA I PRIRUBNICOM. Oblik i mere.

JUS C.J1.072 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. OGRANCI SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.080 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. KRSTOVI SA NAGLAVCIMA. Oblik i mere.

JUS C.J1.081 Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa sa vodove pod pritiskom. KRSTOVI SA PRIRUBNICAMA. Oblik i mere.

Primedba: Posle donošenja ovog standarda, ukoliko se naknadno donesu drugi standardi oblika i mera, ova se lista može dopuniti.

4.2 Tolerancije mera

4.21 Spoljni prečnik i mere naglavka i prirubnice

Tolerancije spoljnog prečnika cevi kao i tolerancije mera za spojeve sa naglavcima i prirubnicama, navedene su u odgovarajućim standardima oblika i mera dotičnih odlivaka.

4.22 Debljina zida

Od debljine zida odlivka i debljine zida prirubnice, koje su navedene u odnosnim standardima oblika i mera dotičnih odlivaka, dozvoljava se odstupanje koje mora biti u granicama navedenim u tabeli 6.

Tabela 6: Dozvoljeno odstupanje debljine zida odlivka i prirubnice

Vrsta odlivka	M e r a	Dozvoljeno odstupanje debljine mm
Cevi	Debljina zida (e)	— (1 + 0,05 e) ¹⁾
	Debljina prirubnice (b)	± (2 + 0,05 b)
Fazonski komadi	Debljina zida (e)	— (2 + 0,05 e) ^{1) 2)}
	Debljina prirubnice (b)	± (3 + 0,05 b)

¹⁾ Dozvoljeno odstupanje debljine zida u plus smeru nije određeno, odnosno, u tom pogledu važi odredba tač, 4.42.

²⁾ Debljina zida fazonskog komada sme izuzetno da se smanji do najmanje debljine cevi klase B istog nazivnog prečnika, pod uslovom da smanjena površina koja odatle rezultuje ne prekorači 1/10 poprečnog preseka otvora.

4.23 Dužina

4.231 Od proizvodnih dužina navedenih u odnosnim standardima oblika i mera dotičnih odlivaka, dozvoljava se odstupanje koje mora biti u granicama navedenim u tabeli 7.

Tabela 7: Dozvoljeno odstupanje dužine odlivka

Vrsta odlivka	Nazivni prečnik DN	Dozvoljeno odstupanje dužine ¹⁾ mm
Cevi sa naglavkom	Svi	± 20
Fazonski komadi	sa naglavkom	do DN 450
	sa naglavkom i prirubnicom	
	sa prirubnicom i glatkim krajem	od DN 500 do 1200
Cevi sa prirubnicama	Svi	± 10

¹⁾ Prema sporazumu proizvođača i poručioaca odstupanje može biti i manje od navedenih, ali ne manje od ± 1 mm.

4.232 Od ukupne količine cevi specificiranih proizvodnih dužina u porudžbini, može se isporučiti do 10% cevi u umanjenim dužinama; proizvodne dužine smeju se umanjiti samo za dužine umanjivanja prema tabeli 8.

Tabela 8: Umanjenje dužine cevi

Specificirana dužina mm	Dužine umanjivanja m			
	0,5	1	1,5	2
do 4	0,5	1		
iznad 4	0,5	1	1,5	2

4.3 Tolerancija oblika

Cevi moraju biti prave.

Svaka cev, ako se valja preko dva ležišta postavljena na otstojanju koje približno iznosi 2/3 dužine cevi, ne sme da odstupa od prave linije za više od $1,25 \times L$ mm (L = dužina cevi u mm).

4.4 Tolerancije težine

- 4.41 Težine ovih odlivaka izračunavaju se na osnovu spec. težine sivog liva 7.15 kp/dm³.
Od težina navedenih u odnosnim standardima oblika i mera dotičnih odlivaka dozvoljava se odstupanje u granicama navedenim u tabeli 9.

Tabela 9: Dozvoljeno odstupanje težine

Vrsta odlivka	Dozvoljeno odstupanje težine %
Cevi	± 5
Lukovi, Fazonski komadi sa više od jednog kraka Nestandardni fazonski komadi	± 12
Ostali fazonski komadi	± 8

- 4.42 Ukoliko se drugačije ne ugovori, nije razlog za odbijanje odlivka ako njegova težina prekoračuje gornju dozvoljenu granicu, pod uslovom da odlivak odgovara ostalim odredbama ovog standarda; u tom slučaju višak težine van gornje granice ne plaća poručilac.

5 Vrste spoja

Odlivci obuhvaćeni ovim standardom spajaju se međusobno u jedan vod vrstama spoja prema tabeli 10, koji proishode iz oblika krajeva pojedinih odlivaka.

U tabeli 10 uz svaku vrstu spoja navedeno je i odgovarajuće područje nazivnih prečnika u kojima se dotična vrsta odlivka izrađuje.

Tabela 10: Vrste spoja i područja nazivnih prečnika

Vrste spoja	Područja nazivnih prečnika
Spoj sa naglavkom	DN 50 do DN 1200 uklj.
Spoj sa navrtkom	DN 50 do DN 400 uklj.
Spoj sa brtvenicom	DN 450 do DN 1200 uklj.
Spoj sa prirubnicom	DN 50 do DN 1200 uklj.

6 Ispitivanje

6.1 Ispitivanje mehaničkih osobina

Uzimanje uzoraka za ispitivanje mehaničkih osobina vrši se za vreme proizvodnje i to najviše dva puta u toku dana. Rezultati ovog ispitivanja merodavni su za sve odlivke svih nazivnih prečnika koji su toga dana proizvedeni.

Cevi iz kojih su isečeni uzorci za ispitivanje, u pogledu isporuke i obračuna smatraju se kao da su neskracene dužine.

6.11 Ispitivanje zatezanjem

Za uzimanje uzoraka za izradu epruveta merodavan je standard JUS C.A4.012.

Uzorci koji se isecaju iz cevi uzimaju se kod glatkog kraja cevi.

Za oblik, dimenzije i način izrade epruvete, kao i za postupak ispitivanja merodavan je standard JUS C.A4.013; epruvete koje se isecaju od ceviteba da imaju najveći mogući prečnik koji se može dobiti iz odgovarajuće debljine zida cevi.

Ispitivanje se vrši na tri epruvete, a smatra se zadovoljavajućim ako se najmanje na dve epruvete postignu rezultati propisani u tabeli 2.

6.12 Ispitivanje savijanjem

Uzorak za izradu prstena otseca se sa kraja cevi. Iz uzorka se režu upravno na osu cevi tri prstena širine približno po 25 mm; rezne površine prstena moraju biti međusobno paralelne a ivice prstena zaobljene.

Ispitivanje se izvodi na sledeći način (vidi sliku).

Prsten se postavlja na noževe uzengija mašine za ispitivanje i zateže do loma.

Savojna čvrstoća prstena (R) izračunava se iz sledećeg obrasca:

$$R = \frac{3 F (D - e)}{\pi \cdot b \cdot e^2}$$

gde je:

R = savojna čvrstoća prstena u kp/mm²,

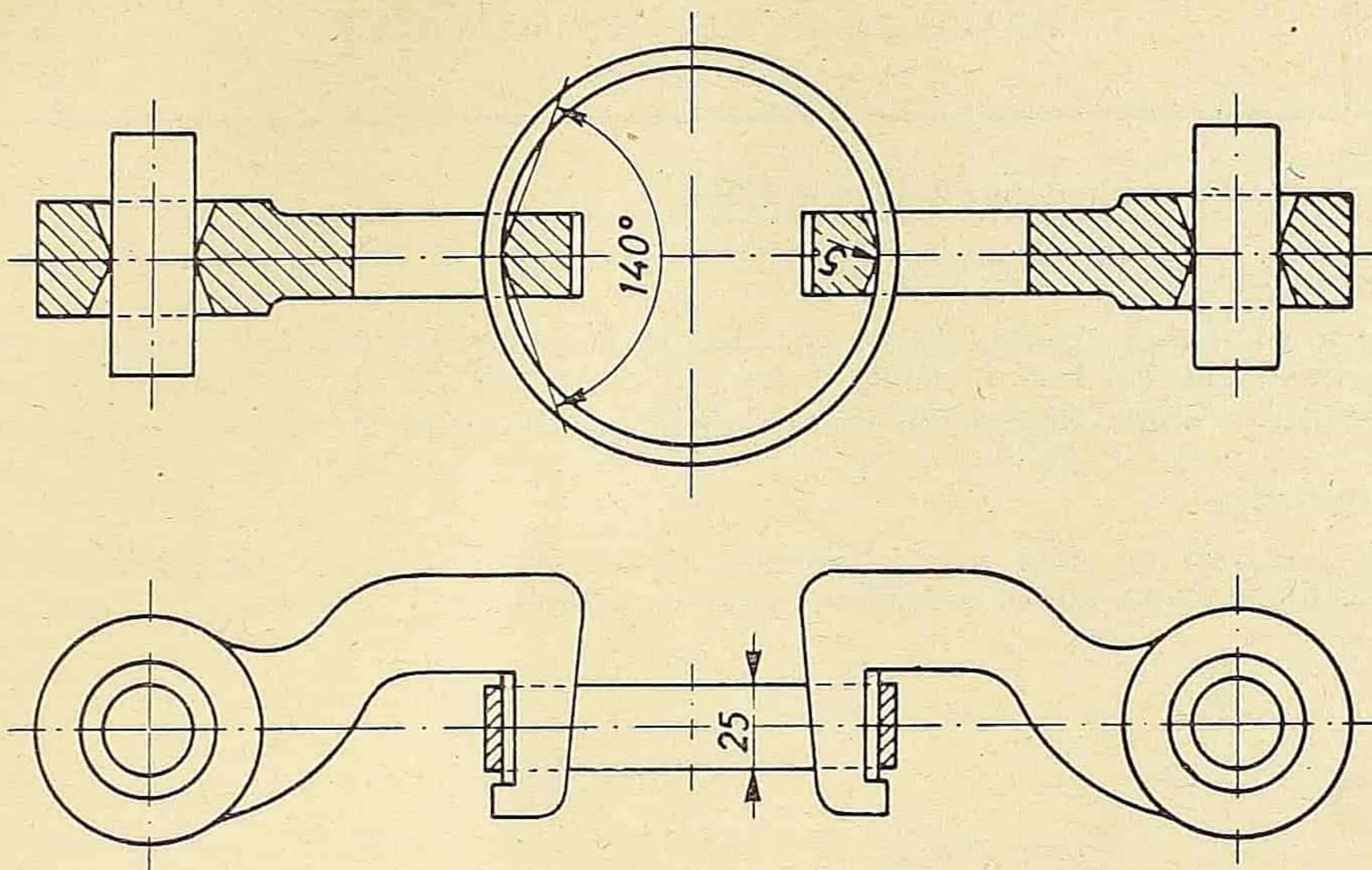
F = sila pri prekidu prstena u kp,

D = spoljni prečnik prstena u mm,

e = debljina prstena u mm,

b = širina prstena u mm.

Smatra se da je ispitivanje zadovoljilo ako se najmanje na dva od tri ispitana prstena postignu rezultati propisani u tabeli 2.

6.13 Ispitivanje tvrdoće

Za postupak ispitivanja merodavan je standard JUS C.A4.003

Ispitivanje se, po pravilu, vrši na ostacima epruveta, odnosno prstenova, upotrebljenih za ispitivanje prema tač. 6.11 i 6.12.

6.2 Ispitivanje hidrauličnim pritiskom

Za postupak ispitivanja merodavan je standard JUS ... (u pripremi).

Svaki odlivak obuhvaćen ovim standardom mora biti ispitan sa propisanim probnim hidrauličnim pritiskom prema tabeli 3.

Prilikom ispitivanja odlivak se mora držati pod probnim pritiskom najmanje 15 sek., i za to vreme po celoj dužini umereno udarati čekićem težine 0,750 kp.

Ovo ispitivanje, po pravilu, vrši se pre prevlačenja odlivka zaštitnom prevlakom protiv korozije.

7 Zaštitna prevlaka

Ukoliko se drugačije ne ugovori, odlivci na koje se odnosi ovaj standard moraju biti prevučeni, sa unutrašnje i spoljne strane, prevlakom postojanom prema uticaju korozije i temperature.

Prevlaka mora dobro da prijanja uz zidove odlivka i ne sme se ljuštiti ili otpadati.

Materijal prevlake, koji se upotrebljava za unutrašnju stranu odlivka, ne sme da sadrži, naročito kod vodova za provod pijaće vode, elemente rastvorljive u vodi ili elemente koji u dodiru sa vodom posle ispiranja voda, ostavljaju bilo kakav miris ili ukus.

8 Označavanje

8.1 Svaki odlivak obuhvaćen ovim standardom mora nositi oznaku koja je propisana u odgovarajućem standardu oblika i mera dotičnog odlivka.

Oznaka mora biti izrađena reljefno-ispupčeno livenjem, izuzev dela oznake koji označava klasu cevi centrifugalno livenih cevi.

Mesto na odlivku na kome oznaka mora biti izlivena je sledeće:

- kod centrifugalno livenih cevi, na čeonj površini. Deo oznake koji znači klasu cevi ispisuje se postojanom bojom na unutrašnjoj strani naglavka;
- kod gravitaciono livenih cevi, na spoljnoj strani naglavka ili neposredno uz prirubnicu;
- kod fazonskih komada, na spoljnoj strani, duž izvodnice, neposredno uz naglavak odnosno prirubnicu.

8.2 Prema dogovoru poručioaca i proizvođača, sem oznaka navedenih u tač. 8.1, mogu se stavljati i druge oznake postojanom bojom, napr.: težina, dužina, broj pozicije porudžbine, itd.

9 Dokazivanje kvaliteta

Dokazivanje kvaliteta odlivaka obuhvaćenih ovim standardom može se izvršiti:

- bez izdavanja atesta; u tom slučaju proizvođač garantuje da isporučeni odlivci po svom kvalitetu i ostalim osobinama odgovaraju odredbama ovog standarda;
- sa izdavanjem atesta; u tom slučaju u atestu moraju biti navedeni rezultati ispitivanja odgovarajućih propisanih osobina;
- sa izdavanjem atesta uz prisustvo prijemnog organa poručioaca kod proveravanja kvaliteta odlivaka.

Poručilac je dužan da u svojoj porudžbini navede jedan od pomenutih načina dokazivanja kvaliteta.

3 Materijal i isporuka

- 3.1 Pojedini delovi brave izrađuju se od sledećih materijala:
- čeona ploča, kućište i poklopac od tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
  - zasun od čeličnog lima prema JUS C.B4.051 ili trakastog čelika prema JUS C.B3.550,
  - orah i jezik od temper liva ili kovanog čelika ili sinter materijala.
  - sve opruge od čelika za opruge,
  - vijci, čivije i zakovice od materijala propisanih u odgovarajućim jugoslovenskim standardima.
- 3.2 Brave se isporučuju zajedno sa prihvatnom pločom JUS M.K3.040, cilindričnim uloškom sa tri odgovarajuća ključa JUS M.K3.035 i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama brave po ovom standardu označavaju se oznakom:

Brava a JUS M.K3.020

gde je: a oznaka veličine brave (po tabeli).

Primer: Brava veličine a = 80 mm označava se:

Brava 80 JUS M.K3.020

5 Pakovanje

- 5.1 Pre pakovanja brave treba očistiti i podmazati.
- 5.2 Brave se pakuju pojedinačno u omote ili kutije.
- 5.2 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:
- oznaka proizvođača,
  - JUS M.K3.020,
  - oznaka veličine i
  - univerzalna.

Predlog br. 3094

Okov za građevinsku stolariju
BRAVA ZA ULAZNA VRATA STANA
SA CILINDRIČNIM ULOŠKOM SA POLUGOM
— univerzalna —

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.025

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata usadne brave za ulaznavrata stana. Brave su univerzalne, tj. pirmenjuju se kao desna i leva, a to se postiže okretanjem jezika za 180°.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, isporuku, način označavanja i pakovanja ovih brava.

2 Oblik i dimenzije

Oblik brava pokazan na slici nije obavezan, ali su obavezne date dimenzije. Na slici je linijom crta-tačka-crta označena kontura ležišta brave u vratima.

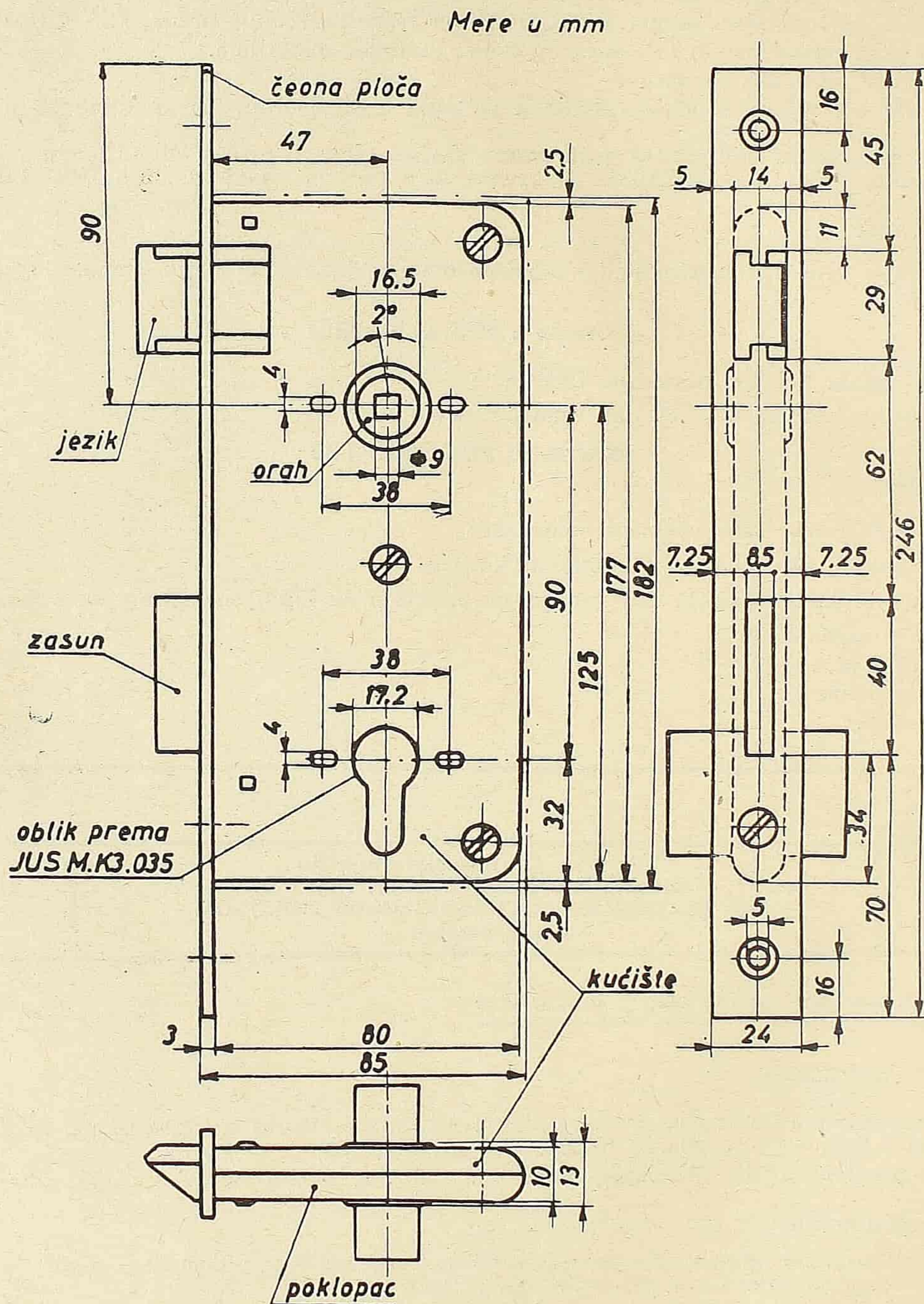
3 Materijal i isporuka

- 3.1 Pojedini delovi brave izrađuju se od sledećih materijala:
- čeona ploča, kućište i poklopac od tvrde hladno valjane trake prema JUS C.B3.521,
  - zasun od čeličnog lima prema JUS C.B4.051 ili od trakastog čelika prema JUS C.B3.550,
  - orah i jezik od temper-liva ili kovanog čelika ili sinter-materijala,
  - sve opruge od čelika za opruge,
  - vijci, čivije i zakovice od materijala propisanih u odgovarajućim jugoslovenskim standardima.
- 3.2 Brave se isporučuju zajedno sa prihvatnom pločom JUS M.K3.041, cilindričnim uloškom sa tri odgovarajuća ključa JUS M.K3.035 i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama brave po ovom standardu označavaju se oznakom:

Brava JUS M.K3.025

5 Pakovanje

- 5.1 Pre pakovanja brave treba očistiti i podmazati.
- 5.2 Brave se pakuju pojedinačno u omote ili kutije.
- 5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:
  - oznaka proizvođača,
  - JUS M.K3.025 i
  - univrezalna.

Predlog br. 3095

Okov za građevinsku stolariju
BRAVA ZA ULAZNA VRATA STANA
SA ZADRŽACIMA SA POLUGOM
— univerzalna —

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.026

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

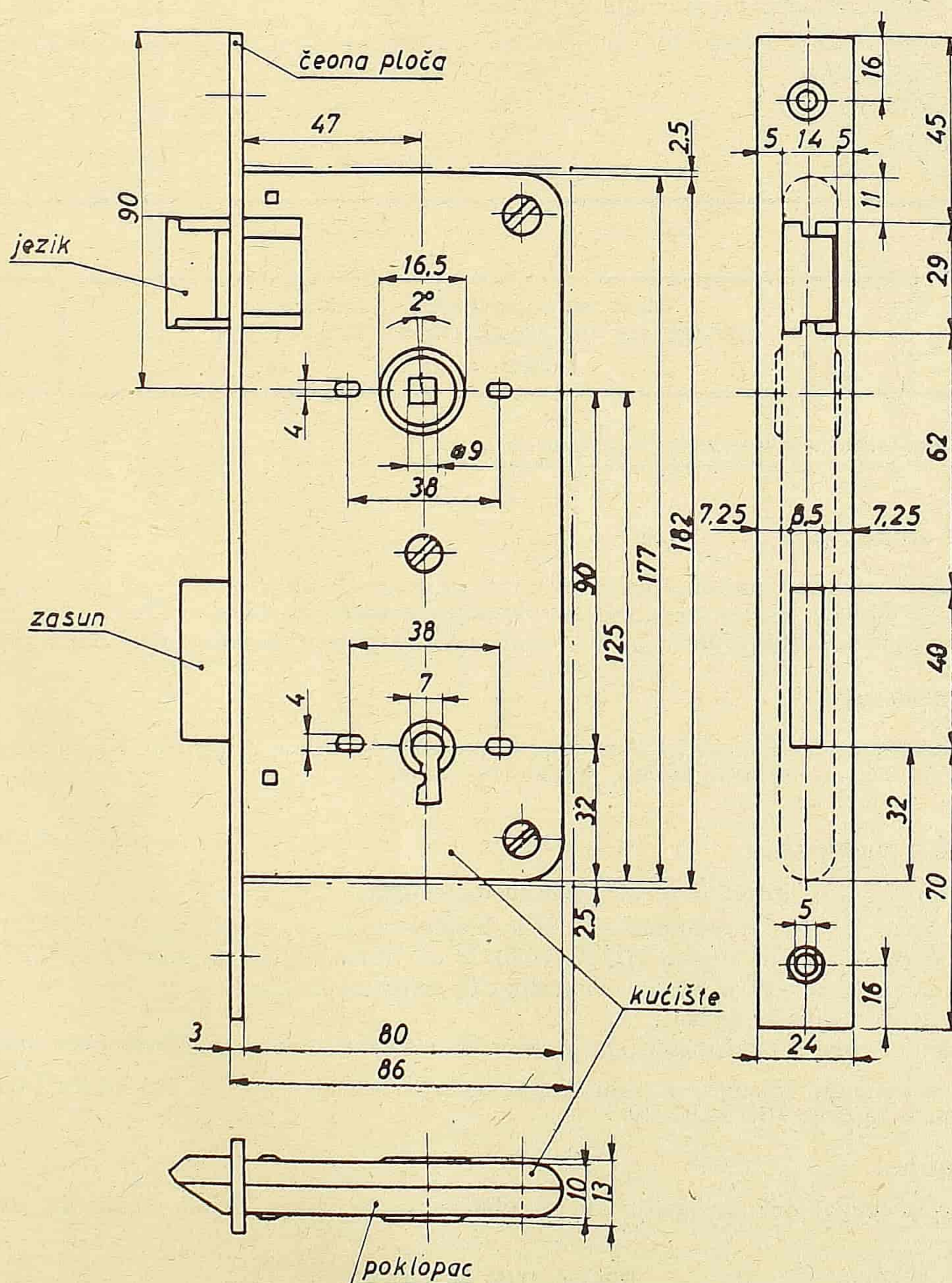
Ovaj standard obuhvata usadne brave za ulazna vrata stana. Brave su univerzalne, tj. primenjuju se kao desna i leva, a to se postiže okretanjem jezika za 180°.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, isporuku, način označavanja i pakovanja ovih brava.

2 Oblik i dimenzije

Oblik brava pokazan na slici nije obavezan, ali su obavezne date dimenzije. Na slici je linijom crta-tačka-crta označena kontura ležišta brava u vratima.

Mere u mm

3 Materijal i isporuka

3.1 Pojedini delovi brave izrađuju se od sledećih materijala:

- čeona ploča, kućište i poklopac od tvrde hladnovaljane trake prema JUS C.B3.521,
- zasun od čeličnog lima prema JUS C.B4.051 ili od trakastog čelika prema JUS C.B3.550,
- orah i jezik od temper-liva ili kovanog čelika ili sinter-materijala,
- sve opruge od čelika za opruge,
- vijci, čivije i zakovice od materijala propisanih u odgovarajućim jugoslovenskim standardima.

3.2 Brave se isporučuju zajedno sa prihvatnom pločom JUS M.K3.041, sa dva ključa i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama brave po ovom standardu označavaju se oznakom:

Brava JUS M.K3.026

5 Pakovanje

5.1 Pre pakovanja brave treba očistiti i podmazati.

5.2 Brave se pakuju pojedinačno u omote ili kutije.

5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.026 i
- univerzalna.

Predlog br. 3096

**Okov za građevinsku stolariju
BRAVA ZA UNUTRAŠNJA VRATA STANA
— univerzalna —**

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.030

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata usadne brave za unutrašnja vrata stana. Brava je univerzalna, tj. primenjuje se kao desna i leva, a to se postiže okretanjem jezika za 180°.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, isporuku, način označavanja i pakovanja ovih brava.

2 Oblik i dimenzije

Oblik brava pokazan na slici nije obavezan, ali su obavezne date dimenzije. Na slici je linijom crtačka-crta označena kontura ležišta brave u vratima.

3 Materijal i isporuka

3.1 Pojedini delovi brave izrađuju se od sledećih materijala:

- čeona ploča, kućište i poklopac od tvrde hladnovaljene trake prema JUS C.B3.521,
- zasun od čeličnog lima prema JUS C.B4.051 ili od trakastog čelika prema JUS C.B3.550,
- orah i jezik od temper-liva ili kovanog čelika ili sinter-materijala,
- sve opruge od čelika za opruge,
- vijci, čivije i zakovice od materijala propisanih u odgovarajućim jugoslovenskim standardima.

3.2 Brave se isporučuju zajedno sa prihvatnom pločom JUS M.K3.042, sa dva ključa i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

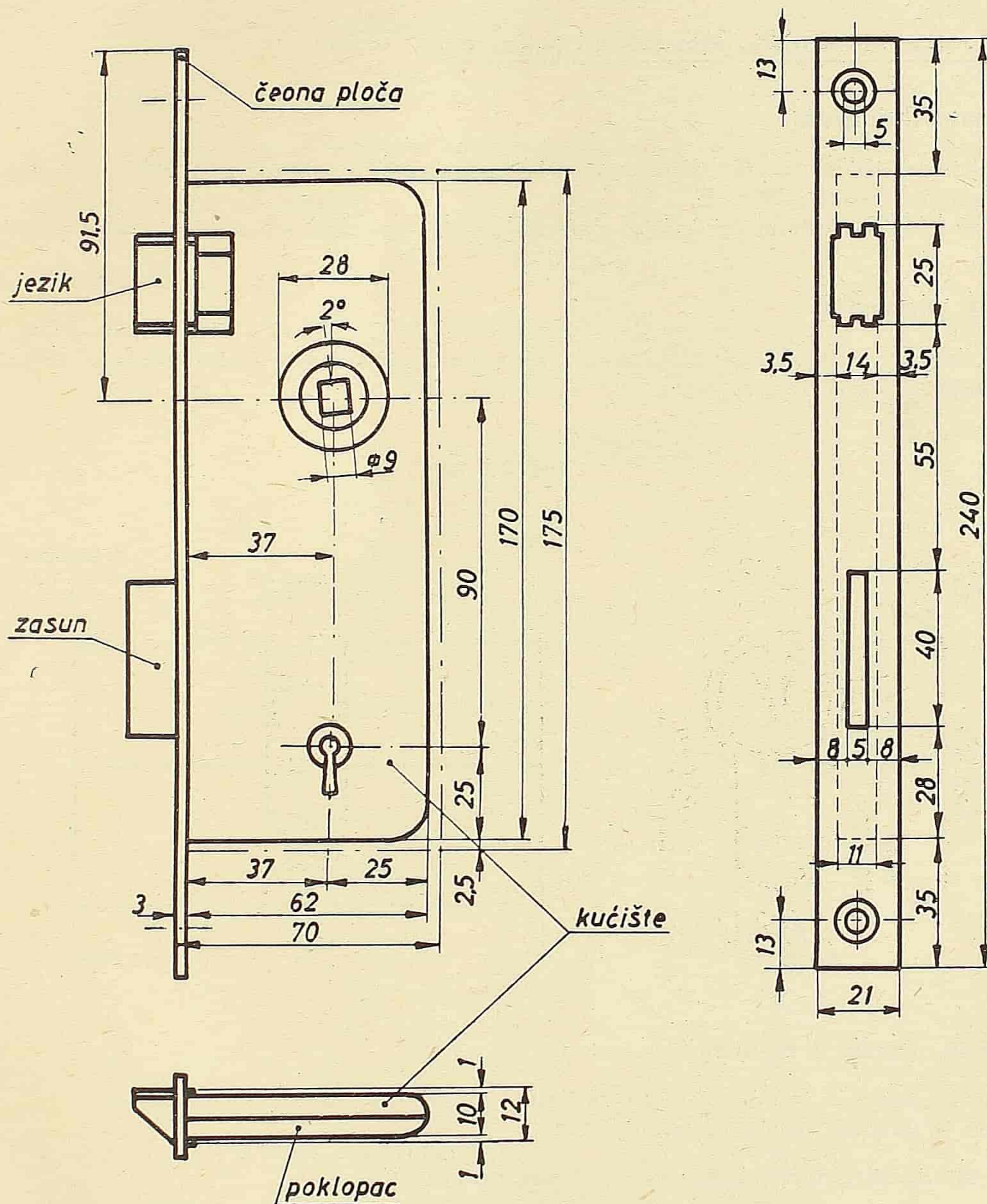
4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama brave po ovom standardu označavaju se oznakom:

Brava JUS M.K3.030

Mere u mm

5 Pakovanje

- 5.1 Pre pakovanja brave treba očistiti i podmazati.
- 5.2 Brave se pakuju pojedinačno u omote ili kutije.
- 5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:
  - oznaka proizvođača,
  - JUS M.K3.030 i
  - univerzalna.

Predlog br. 3097

Okov za građevinsku stolariju
CILINDRIČNI ULOŽAK ZA BRAVEDK 683.33:674.214
JUS M.K3.035Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960**1 Predmet standarda**

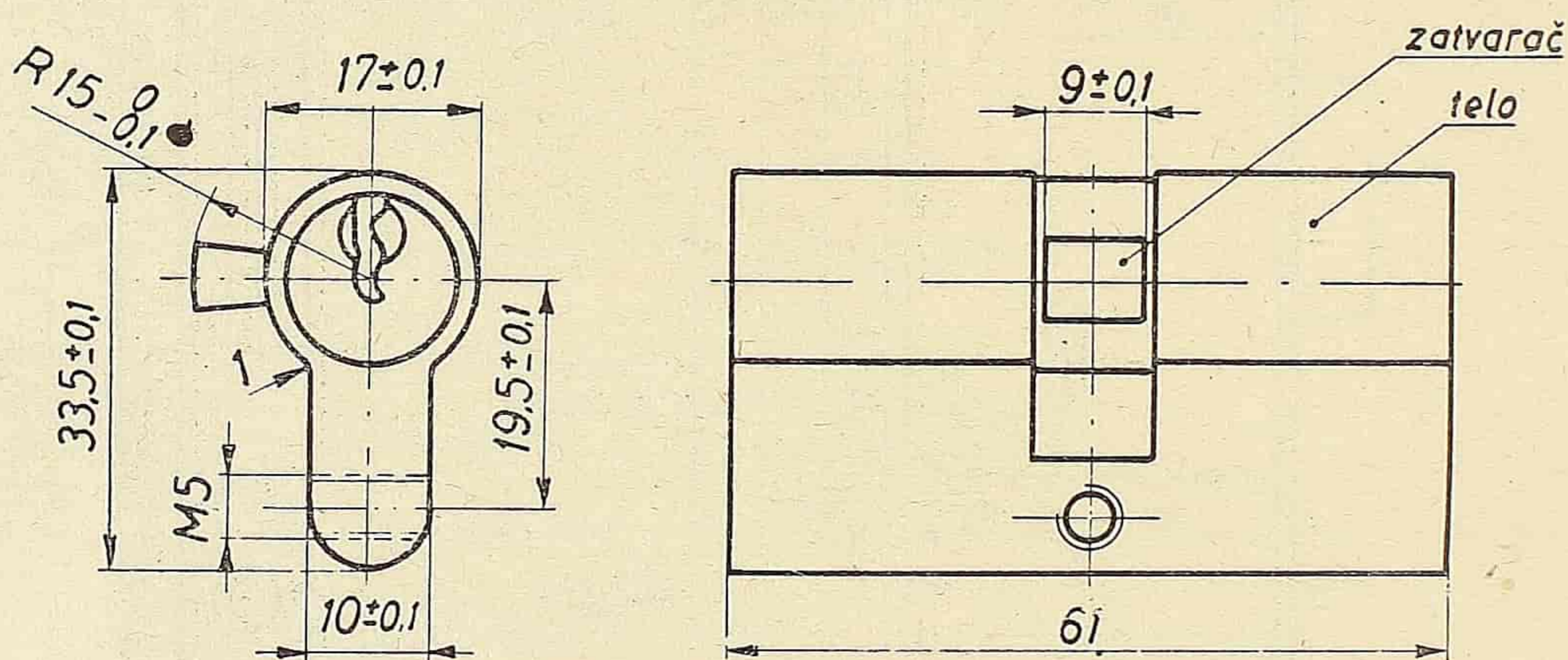
Ovaj standard obuhvata cilindrične uloške koji se ugrađuju u brave za vrata prema jugoslovenskim standardima JUS M.K3.020 i 025.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku, način označavanja i pakovanja ovih uložaka.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije cilindričnih uložaka po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Telo uloška izrađuje se od vučenog profilasnog mesinga ili od kovanog mesinga. Zatvarač se izrađuje od čelika za automate.

3.2 Izrada unutrašnjeg mehanizma prema izboru proizvođača.

3.3 Cilindrični ulošci se isporučuju sa tri odgovarajuća ključa.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama ulošci po ovom standardu označavaju se oznakom:

Uložak JUS M.K3.035

5 Pakovanje

5.1 Pre pakovanja uloške treba očistiti i podmazati.

5.2 Uložci se pakuju pojedinačno u omote ili kutije.

5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

— oznaka proizvođača

— JUS M.K3.035.

Predlog br. 3098

Okov za građevinsku stolariju
PRIHVATNA PLOČA ZA BRAVU
ZA ULAZNA KUĆNA VRATA

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.040

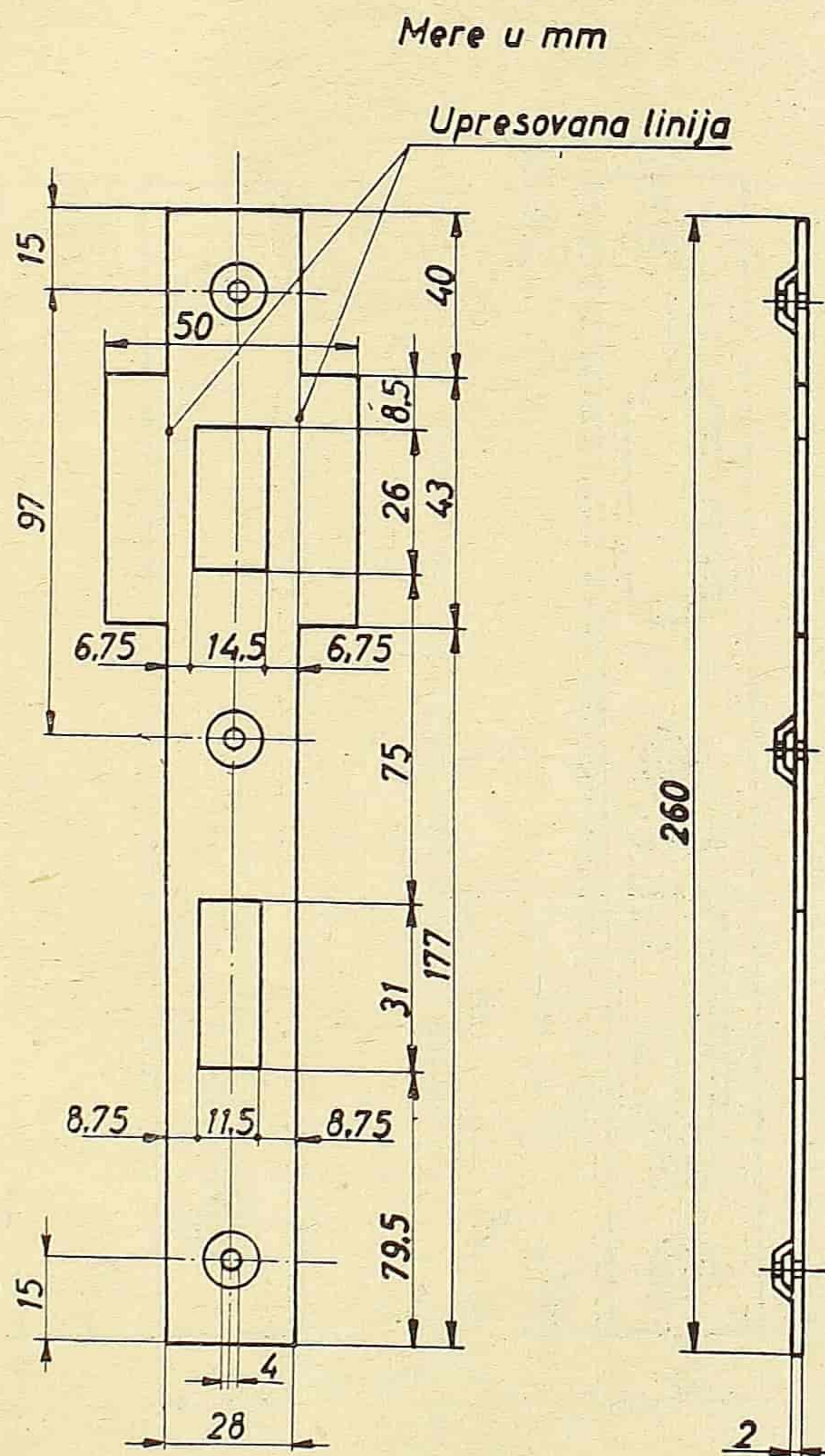
Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata prihvatne ploče koje se isporučuju uz brave za ulazna kućna vrata prema JUS M.K3.020. Prihvatna ploča je univerzalna, tj. savijanjem na mestu upresovane linije može se dobiti desna ili leva, prema potrebi. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu i način označavanja ovih prihvatnih ploča.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije prihvatnih ploča po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici.

3 Materijal i izrada

- 3.1 Prihvatne ploče izrađuju se od čeličnog lima prema JUS C.B4.051.
3.2 Upust za glavu vijka izrađuje se izvlačenjem.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama prihvatne ploče po ovom standardu označavaju se oznakom:

Prihvatna ploča JUS M.K3.040

Predlog br. 3099

Okov za građevinsku stolariju
**PRIHVATNA PLOČA ZA BRAVE ZA ULAZNA
 VRATA STANA**

DK 683.33:674.214
 JUS M.K3.041

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

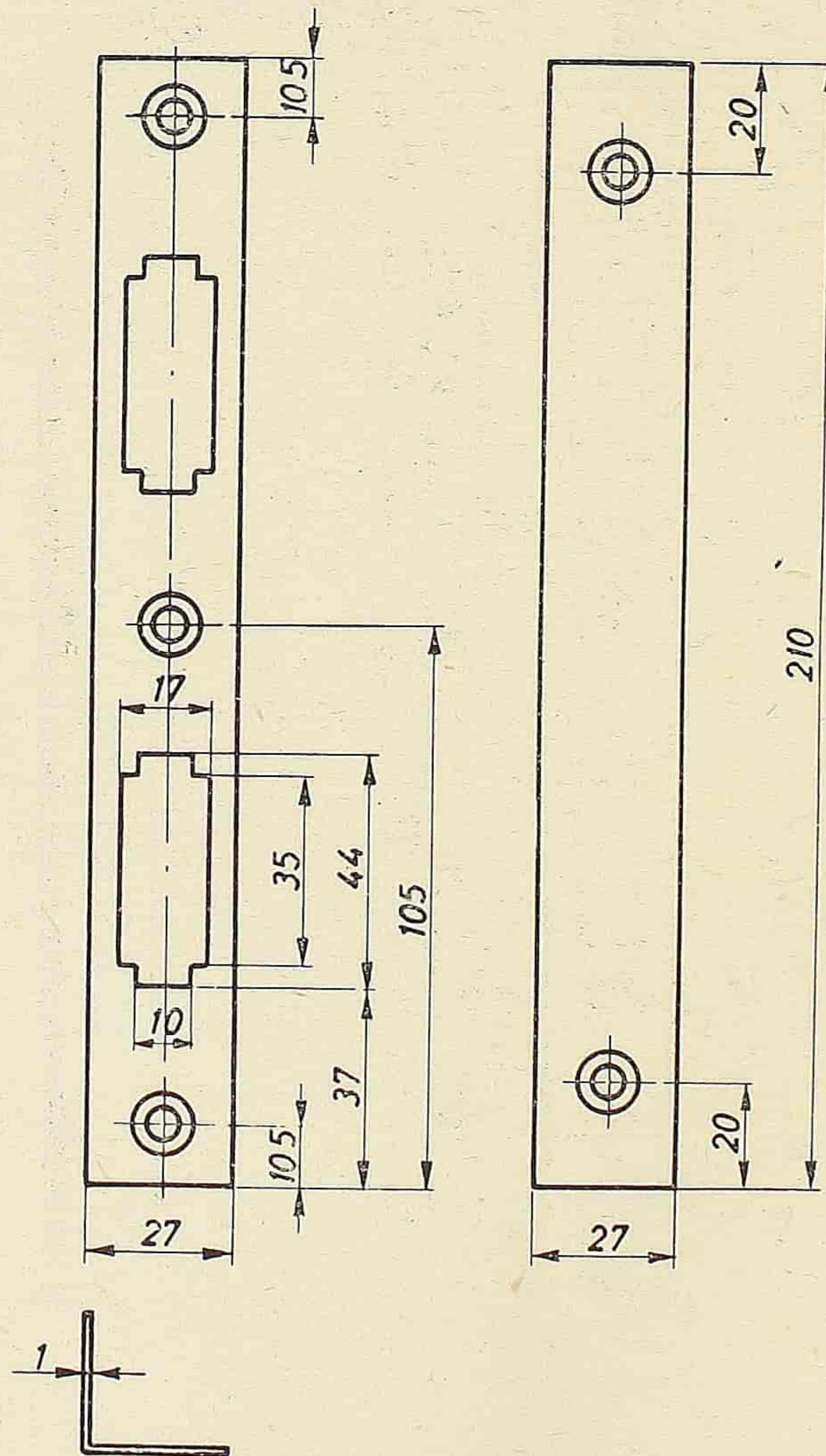
Ovaj standard obuhvata prihvatne ploče koje se isporučuju uz brave za ulazna vrata stana prema JUS M.K3.025 i 026.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu i način označavanja ovih prihvatnih ploča.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije prihvatnih ploča po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici.

Mere u mm

3 Materijal i izrada

3.1 Prihvatne ploče izrađuju se od čeličnog lima prema JUS C.B4.051.

3.2 Upust za glavu vijka izrađuje se mašinski pomoću upuštača.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama prihvatne ploče po ovom standardu označavaju se oznakom:

Prihvatna ploča JUS M.K3.041

Predlog br. 3100

Okov za građevinsku stolariju
Prihvatna ploča za bravu za unutrašnja vrata stanaDK 683.33:674.214
JUS M.K3.042Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960**1 Predmet standarda**

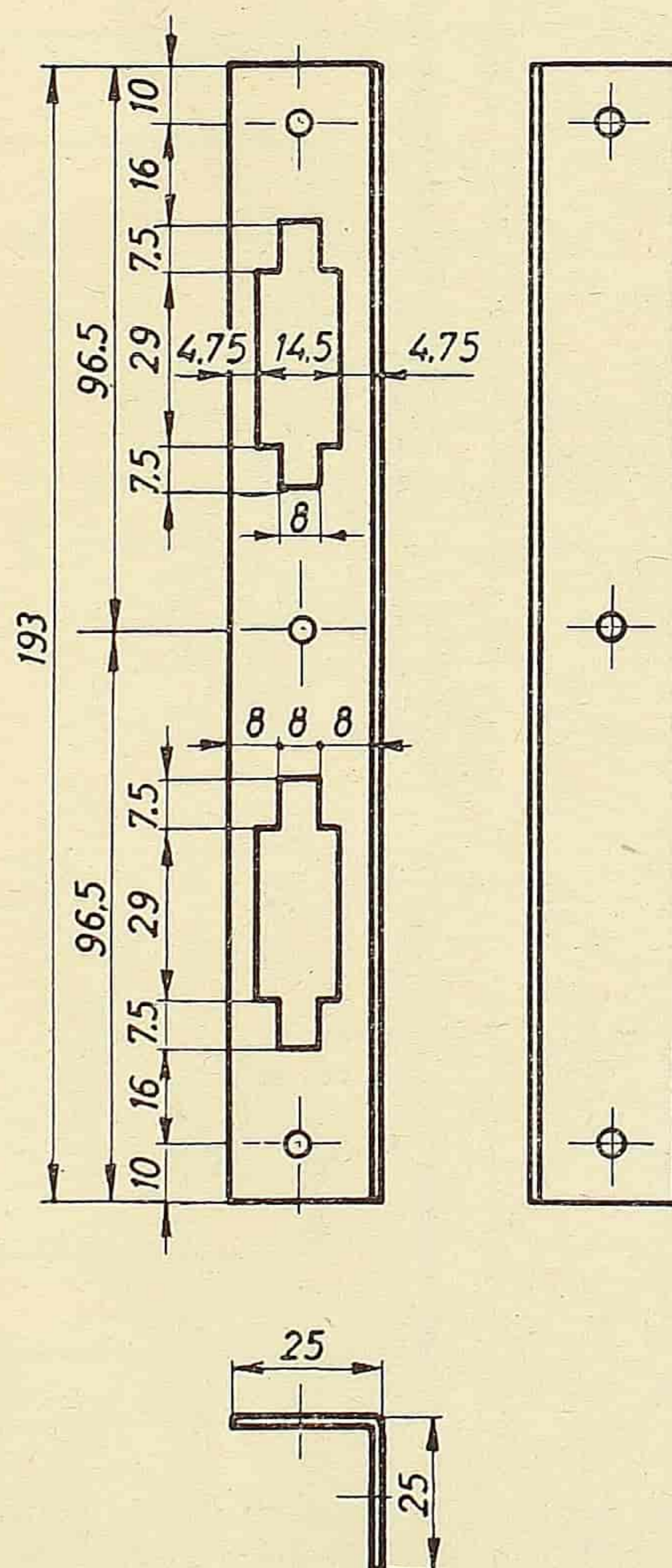
Ovaj standard obuhvata prihvatne ploče koje se isporučuju uz brave za unutrašnja vrata stana prema JUS M.K3.030.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu i način označavanja ovih prihvatnih ploča.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije prihvatnih ploča po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici.

Mere u mm

3 Materijal i izrada

- 3.1 Prihvatne ploče izrađuju se od čeličnog lima prema JUS C.B4.051.
3.2 Upust za glavu vijka izrađuje se mašinski pomoću upuštača.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama prihvatne ploče po ovom standardu označavaju se oznakom:

Prihvatna ploča JUS M.K3.042

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

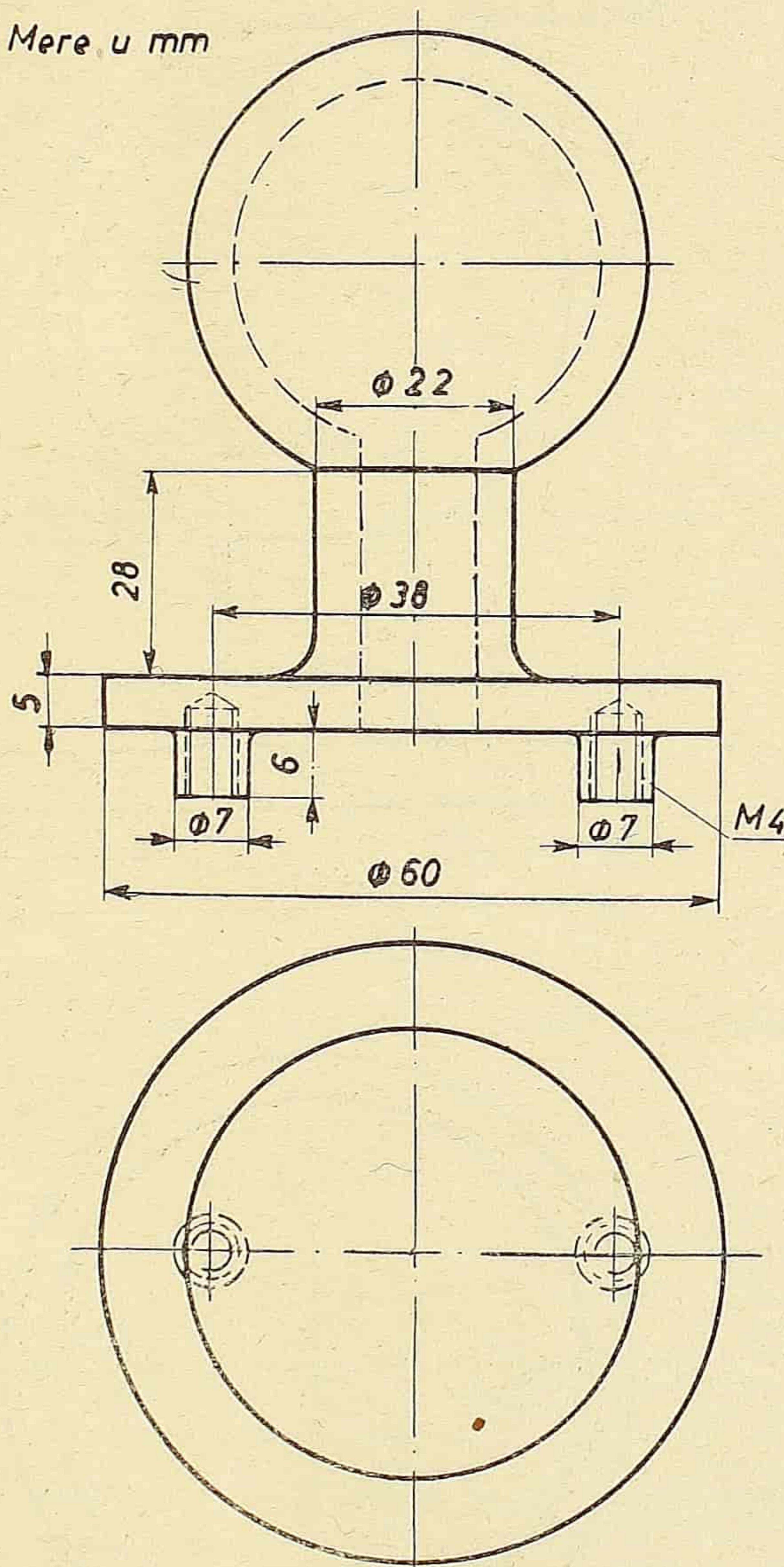
Ovaj standard obuhvata spoljašnju dugmad koja se upotrebljava za kućna ulazna vrata i ulazna vrata stana.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku, način označavanja i pakovanja ovih dugmadi.

2 Oblik i dimenzije

Oblik dugmadi pokazan na slici nije obavezan ali su obavezne date dimenzije. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Dugmad se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijaka mora biti ista kao što je boja dugmeta.

3.3 Dugmad se isporučuju zajedno sa dva odgovarajuća vijka.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i porudžbinama dugmad po ovom standardu označavaju se oznakom:

Dugme JUS M.K3.055

5 Pakovanje

5.1 Pre pakovanja dugmad treba dobro očistiti.

5.2 Dugmad se pakuje u omote ili kutije po jedan komad sa 2 odgovarajuća vijka.

5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.055.

Predlog br. 3103

Okov za građevinsku stolariju
DUGMAD ZA VRATA
— unutrašnja —

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.056

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

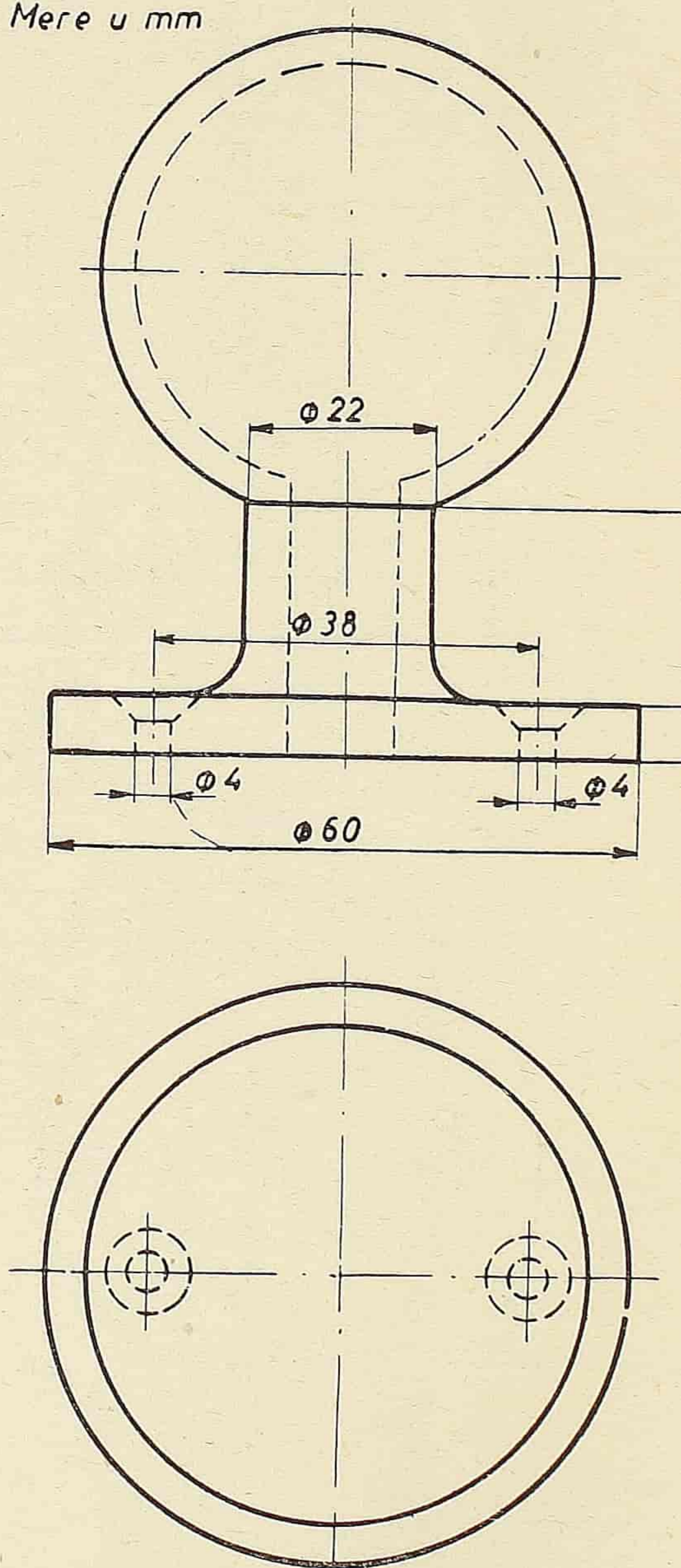
Ovaj standard obuhvata unutrašnju dugmad koja se upotrebljavaju za kućna ulazna vrata i ulazna vrata stana.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal i način označavanja i pakovanja ovih dugmadi.

2 Oblik i dimenzije

Oblik dugmadi pokazan na slici nije obavezan ali su obavezne date dimenzije. Nenavedne mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal

- 3.1 Dugmad se izrađuju od sledećih materijala:
— mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
— aluminijumske legure otporne prema koroziji.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama dugmad po ovom standardu označavaju se oznakom:

Dugme JUS M.K3.056

5 Pakovanje

- 5.1 Pre pakovanja dugmad treba dobro očistiti.
5.2 Dugmad se pakuju u omote ili kutije po jedan komad.
5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:
— oznaka proizvođača,
— JUS M.K3.056.

Predlog br. 3104

Okov za građevinsku stolariju
ŠTIT ZA VRATA STANA
ZA CILINDRIČNI ULOŽAK

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.060

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

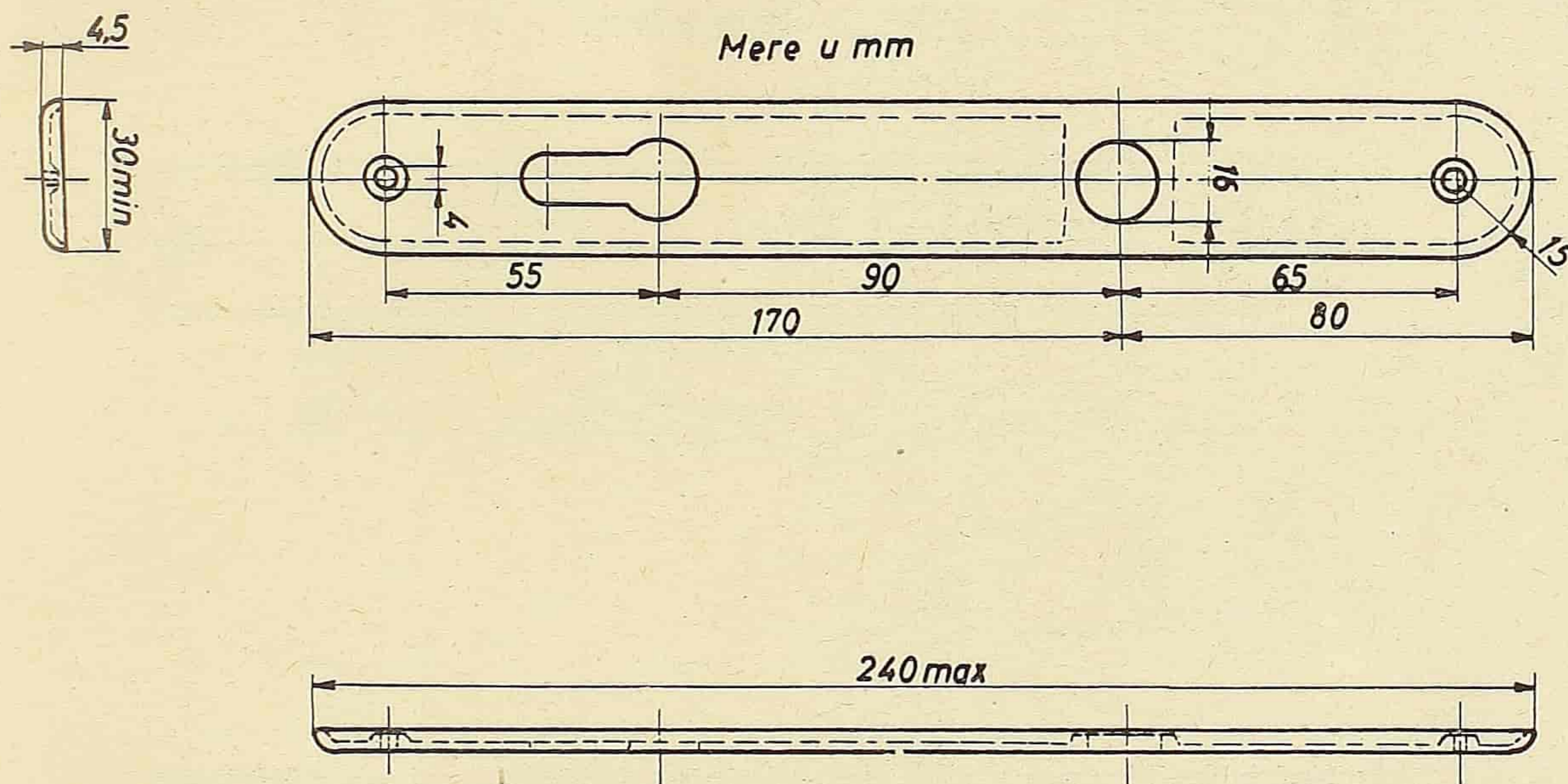
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata štitove za vrata stana koji se ugrađuju na vrata sa bravom sa cilindričnim uloškom.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja i pakovanja ovih štitova.

2 Oblik i dimenzije

Oblik štitova pokazan na slici nije obavezan ali su obavezne date dimenzije. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Štitovi se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijka mora biti ista kao što je boja štita.

3.3 Štitovi se isporučuju zajedno sa odgovarajućim brojem vijaka za drvo prema JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama štitovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Štit JUS M.K3.060

5 Pakovanje

5.1 Pre pakovanja štitove treba dobro očistiti.

5.2 Štitovi se pakuju u omote ili kutije po 10 pari sa odgovarajućim brojem vijaka.

5.3 Svaki omot ili kutija moraju biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.060 i
- broj pari.

Predlog br. 3105

Okov za građevinsku stolariju
ŠTIT ZA VRATA STANA,
SA VISALJKOM

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.061

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

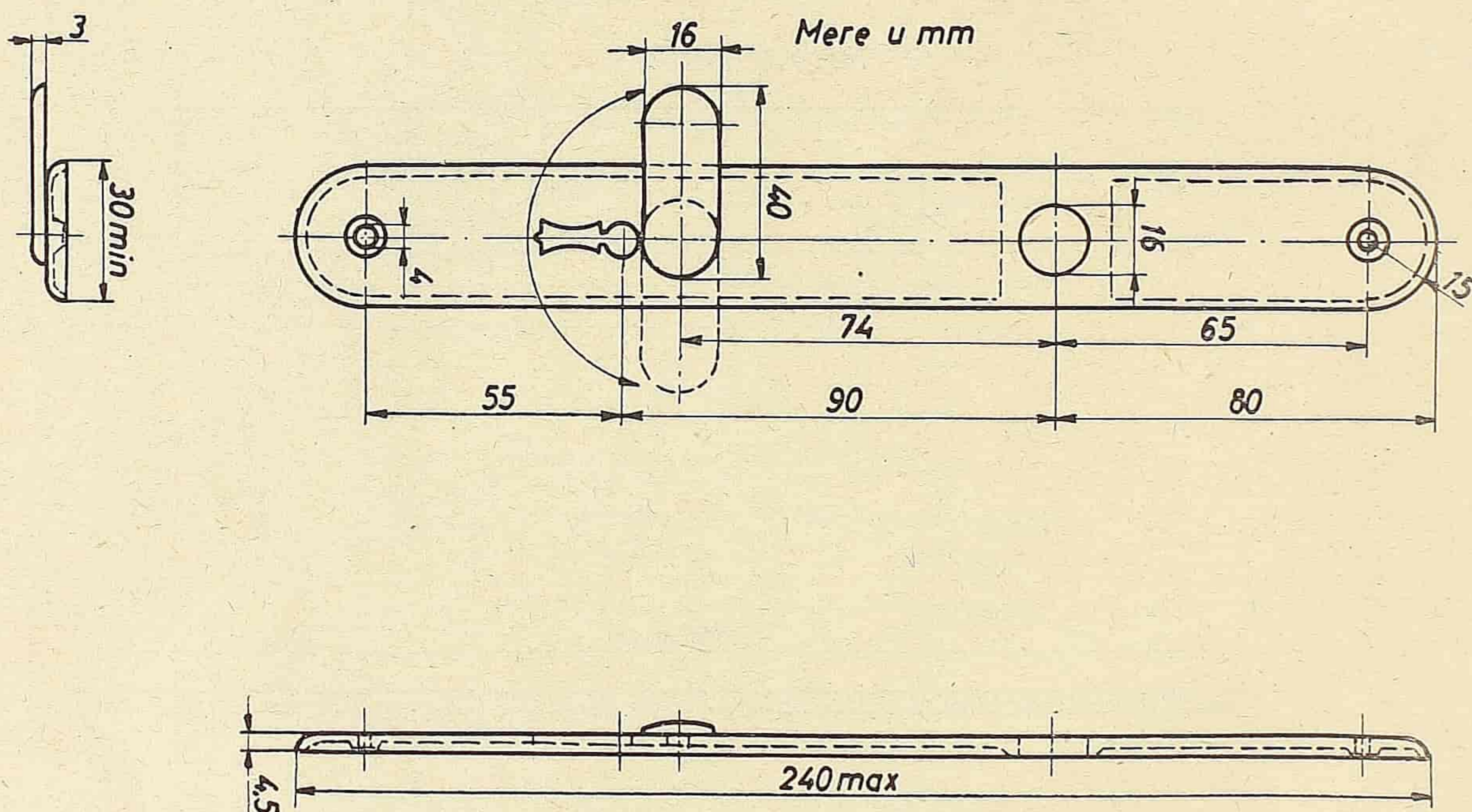
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata štitove za vrata stana koji se ugrađuju na vrata sa brvom sa zadržanima sa polugom.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja i pakovanja ovih štitova.

2 Oblik i dimenzije

Oblik štitova pokazan na slici nije obavezan, ali su obavezne date dimenzije. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Štitovi se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijaka mora biti ista kao što je boja štita.

3.3 Štitovi se isporučuju zajedno sa odgovarajućim brojem vijaka za drvo prema JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama štitovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Štit JUS M.K3.061

5 Pakovanje

5.1 Pre pakovanja štitove treba dobro očistiti.

5.2 Štitovi se pakuju u omote ili kutije po 10 pari sa odgovarajućim brojem vijaka.

5.3 Svaki omot ili kutija mora biti snabdeveni etiketom na kojoj su ispisani sledeći podaci:

- oznaka proizvođača,
- JUS M.K3.061 i
- broj pari.

Predlog br. 3106

Okov za građevinsku stolariju
OKRUGLI ŠTIT ZA VRATA STANA,
ZA CILINDRIČNI ULOŽAK

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.065

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata okrugle štitove za vrata stana koji se ugrađuju na vrata sa bravom sa cilindričnim uloškom.

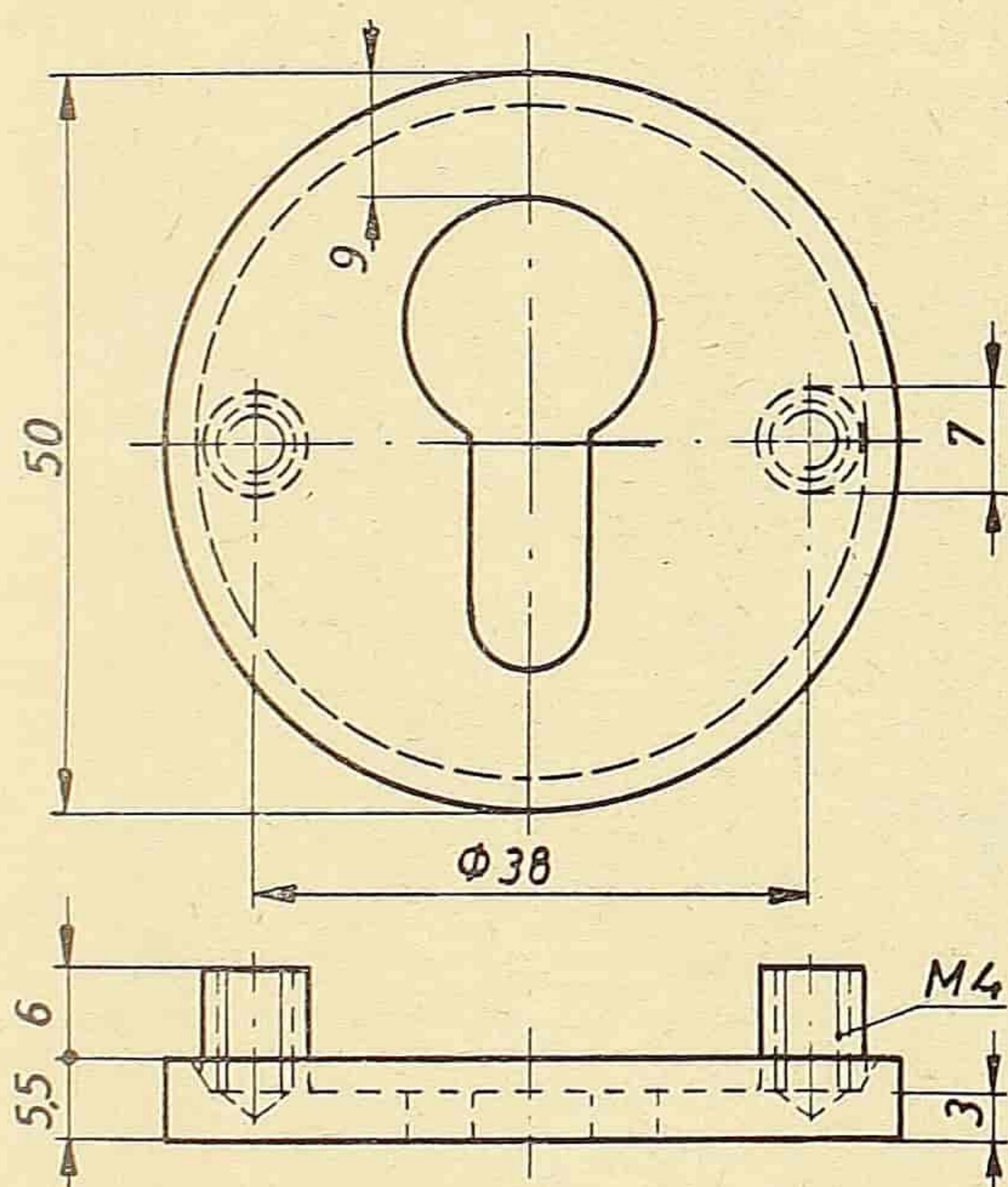
Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja ovih štitova.

2 Oblik i dimenzije

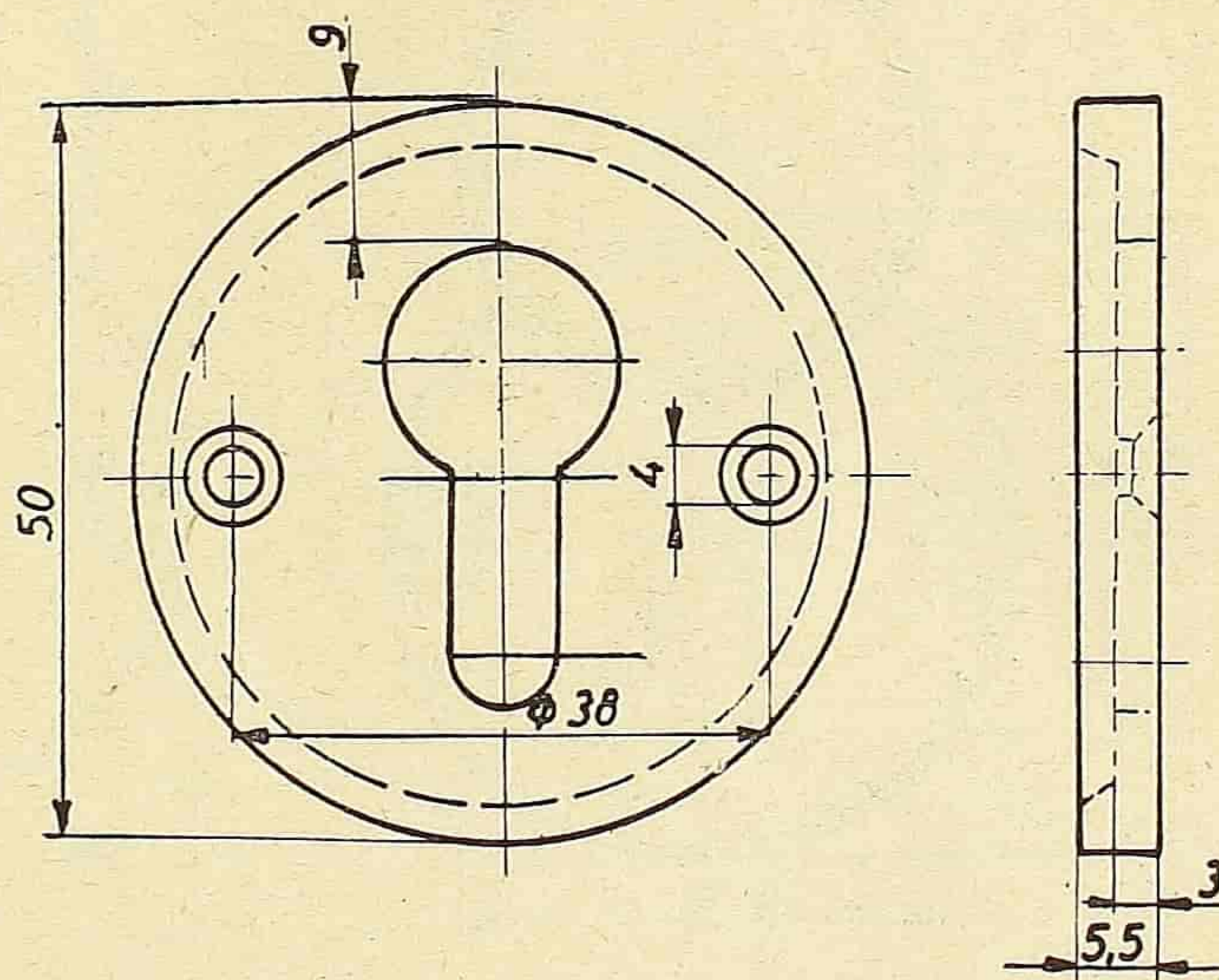
2.1 Okrugli štitovi po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, spoljašnji štit
- tip B, unutrašnji štit

2.2 Štitovi tipa A moraju odgovarati slici 1, a štitovi tipa B slici 2. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Slika 1

Slika 2

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Štitovi se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijaka mora biti ista kao što je boja štita.

3.3 Štitovi se isporučuju zajedno sa dva odgovarajuća vijka za drvo.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama štitovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Štit N JUS M.K3.065

gde je: N tip štita

Primer: štit tipa A označava se:

Štit A JUS M.K3.065

Predlog br. 3107

Okov za građevinsku stolariju
OKRUGLI ŠTIT ZA VRATA STANA,
SA VILJUŠKOM

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.066

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata okrugle štitove za vrata stana koji se ugrađuju na vrata sa brvom sa zadržanima sa polugom.

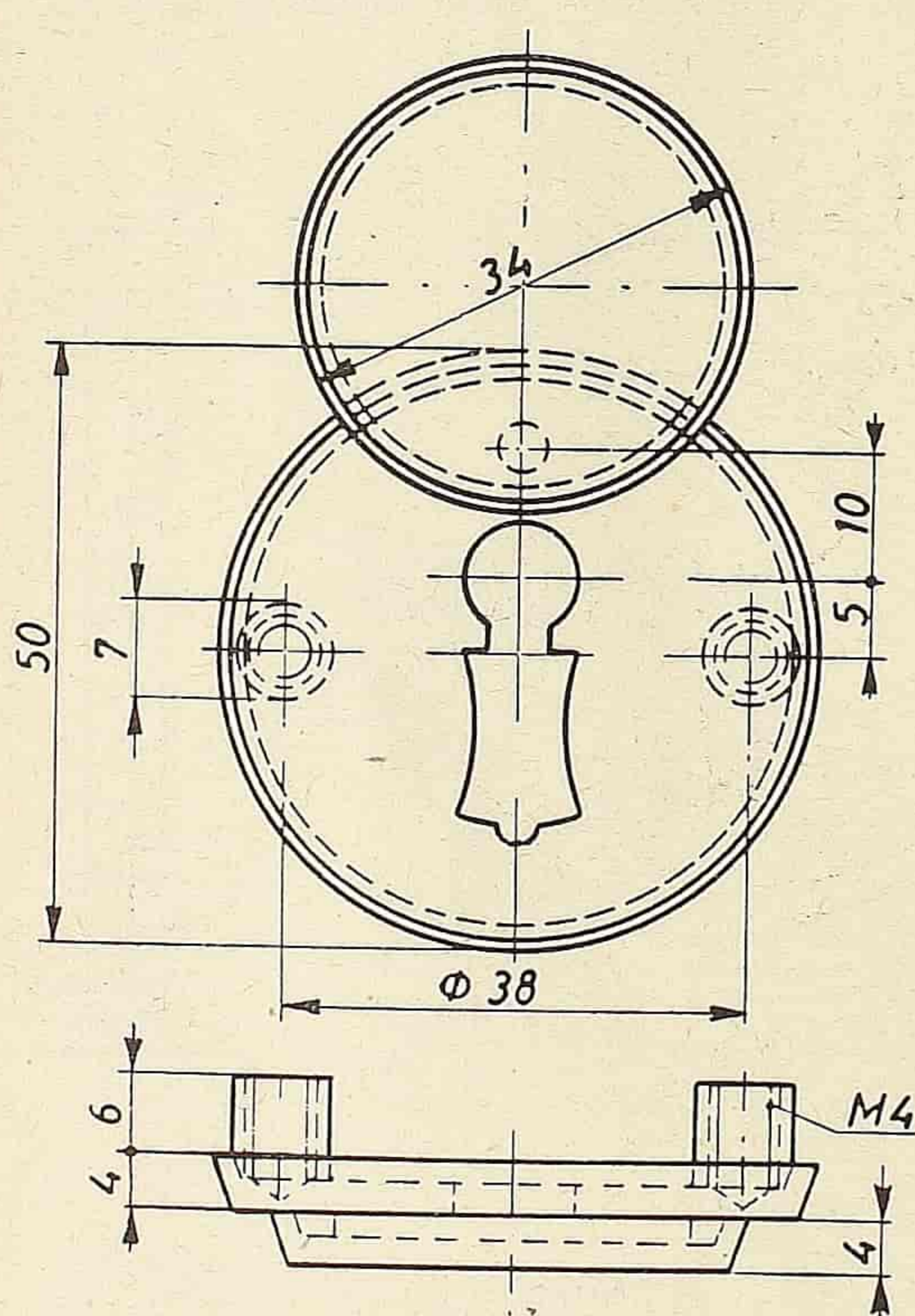
Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja ovih štitova.

2 Oblik i dimenzije

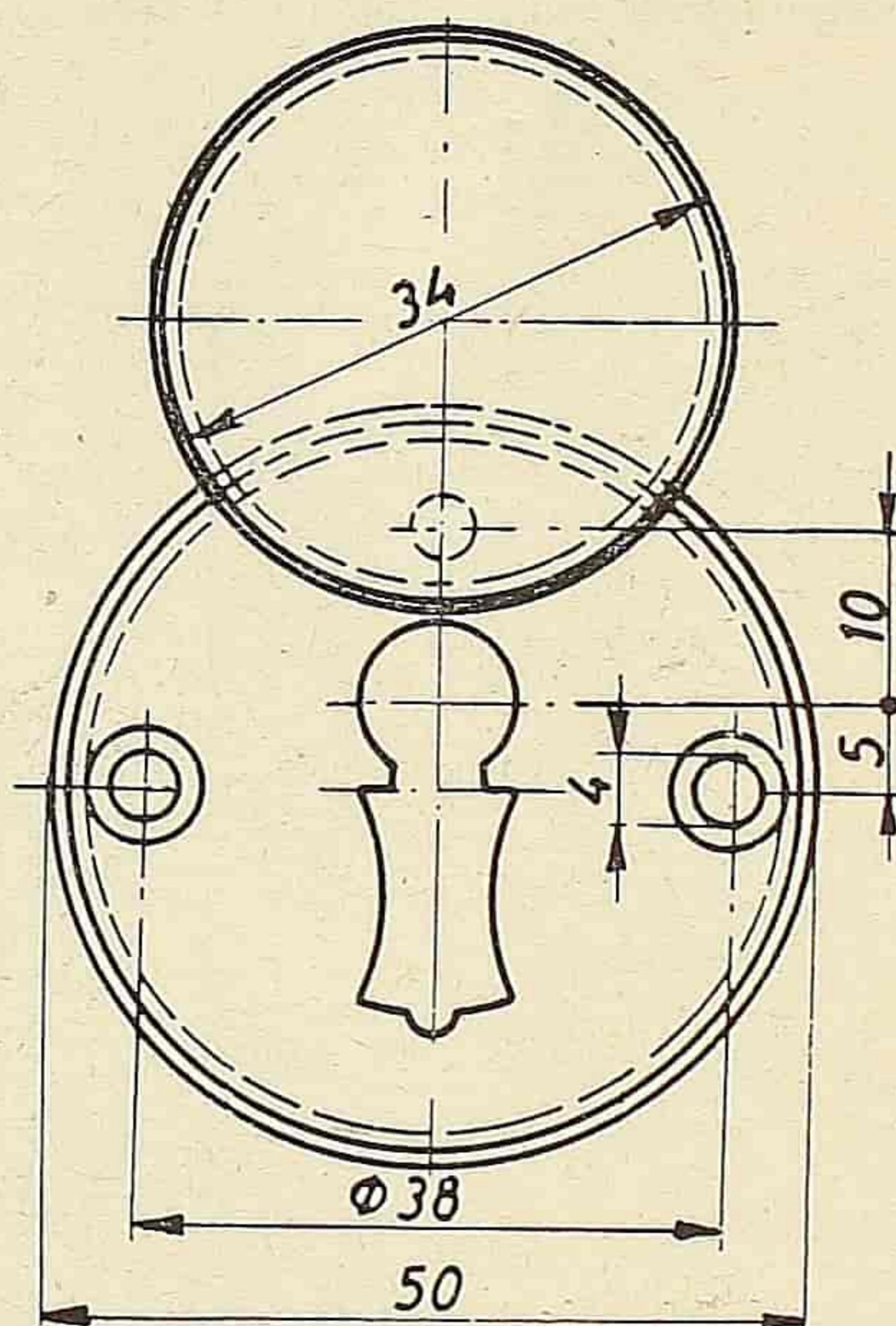
2.1 Okrugli štitovi po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, spoljašnji štit,
- tip B, unutrašnji štit.

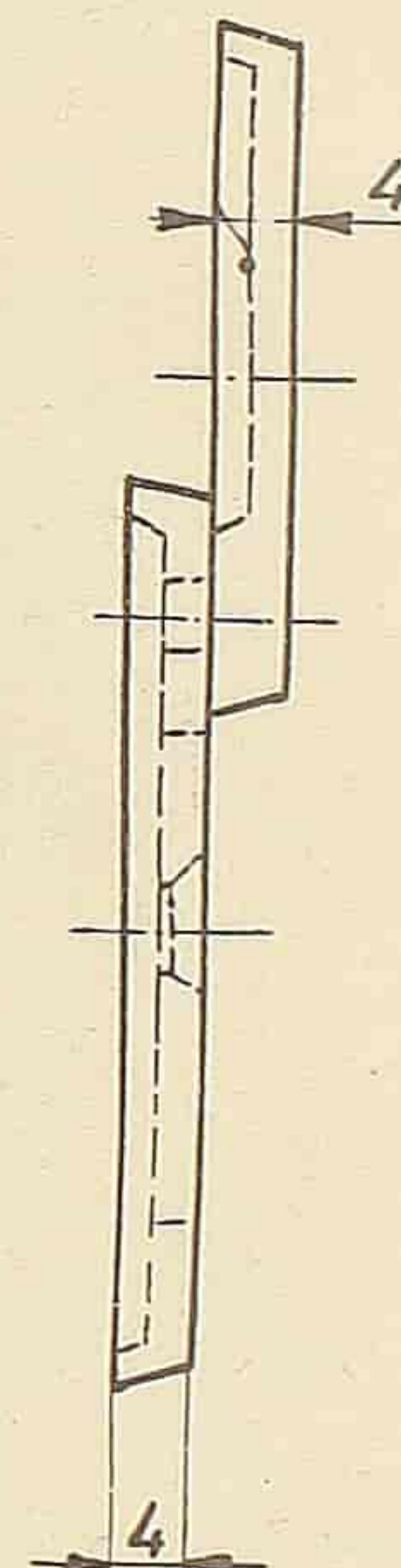
2.2 Štitovi tipa A moraju odgovarati slici 1, a štitovi tipa B slici 2. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Slika 1

Slika 2

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Štitovi se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu 58 Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijaka mora biti ista kao što je boja štita.

3.3 Štitovi se isporučuju zajedno sa dva odgovarajuća vijka za drvo.

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama štitovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Štit N JUS M.K3.066

gde je: N tip štita

Primer: štit tipa A označava se:

Štit A JUS M. K3.066

Predlog br. 3108

Okov za građevinsku stolariju
OKRUGLI ŠTIT ZA KVAKUDK 683.33:674.214
JUS M.K3.067Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960**1 Predmet standarda**

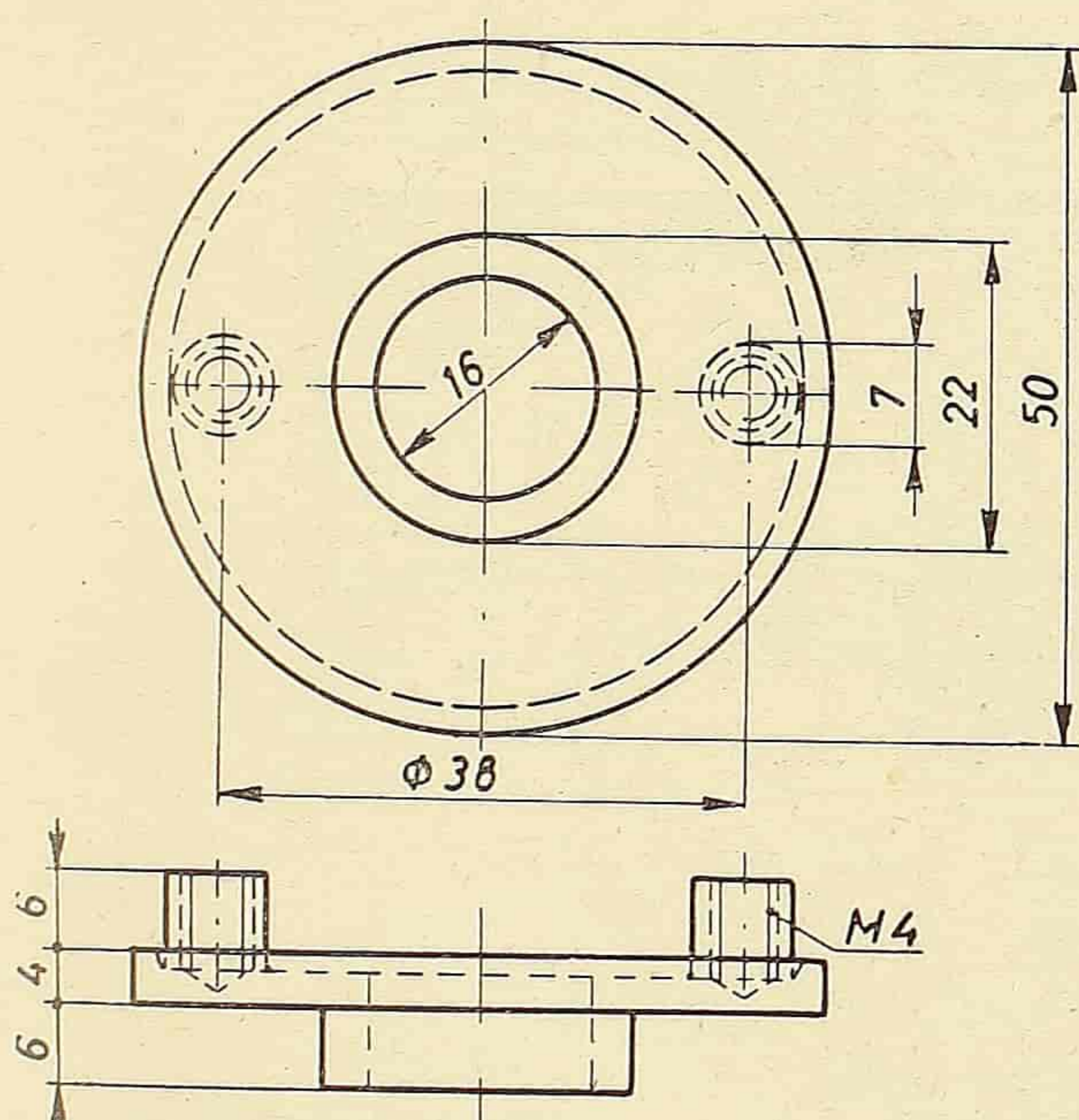
Ovaj standard obuhvata okrugle štitove koji se ugrađuju na vrata sa kvakom. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja ovih štitova.

2 Oblik i dimenzije

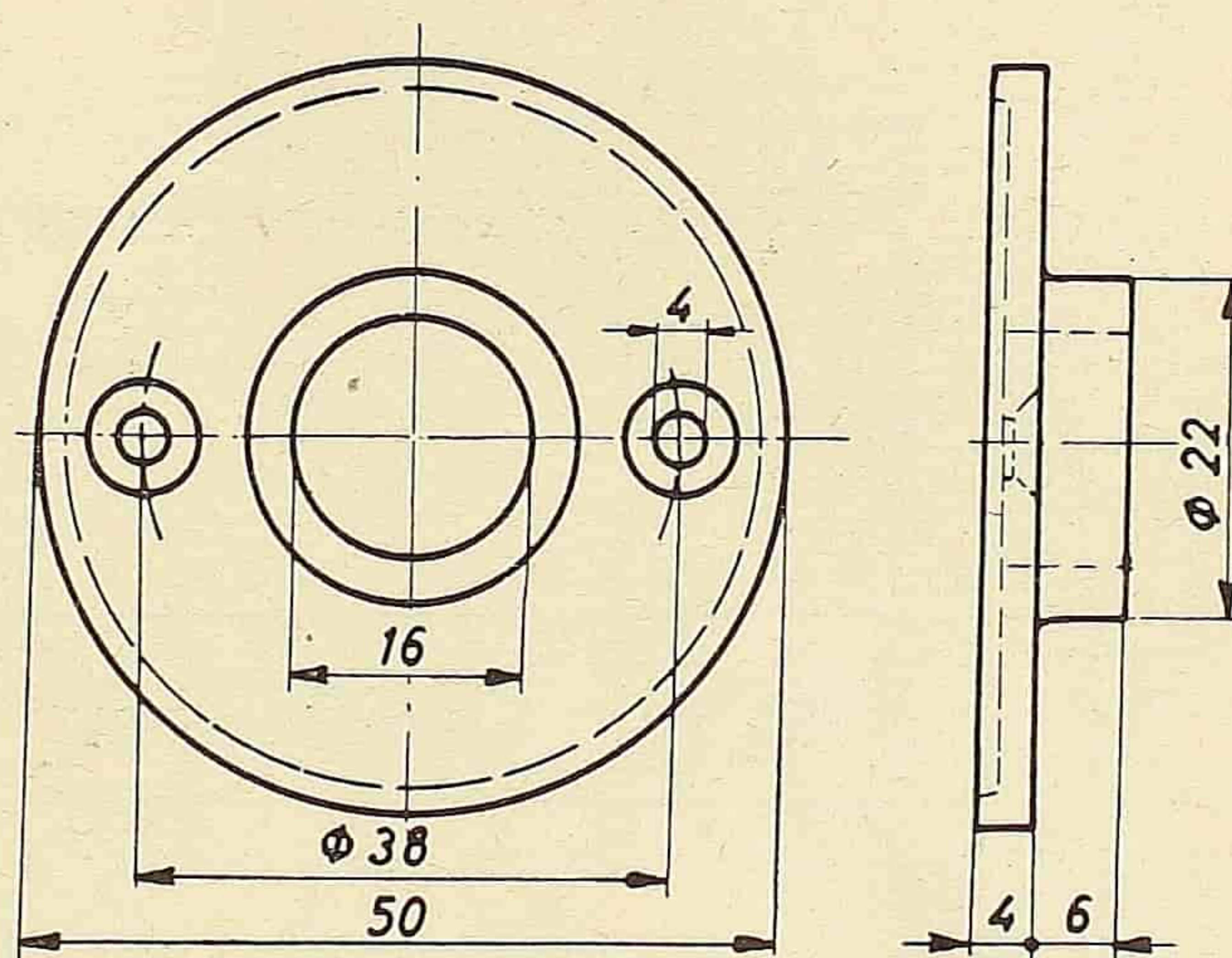
2.1 Okrugli štitovi po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, spoljašnji štit,
- tip B, unutrašnji štit.

2.2 Štitovi tipa A moraju odgovarati slici 1, a štitovi tipa B slici 2. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Slika 1

Slika 2

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Štitovi se izrađuju od sledećih materijala:

- mesing Cu58Zn Pb, prema JUS C.D2.100, ili
- aluminijumske legure otporne prema koroziji.

3.2 Boja glava vijaka mora biti ista kao što je boja štita.

3.3 Štitovi se isporučuju zajedno sa dva odgovarajuća vijka za drvo.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i porudžbinama štitovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Štit N JUS M.K3.067

gde je: N tip štita

Primer: Štit tipa A označava se:

Štit A JUS M.K3.067

Predlog br. 3109

**Okov za građevinsku stolariju
ZASUN SA PREKLAPACEM ZA DVO —
I VIŠEKRILNA VRATA**

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.075

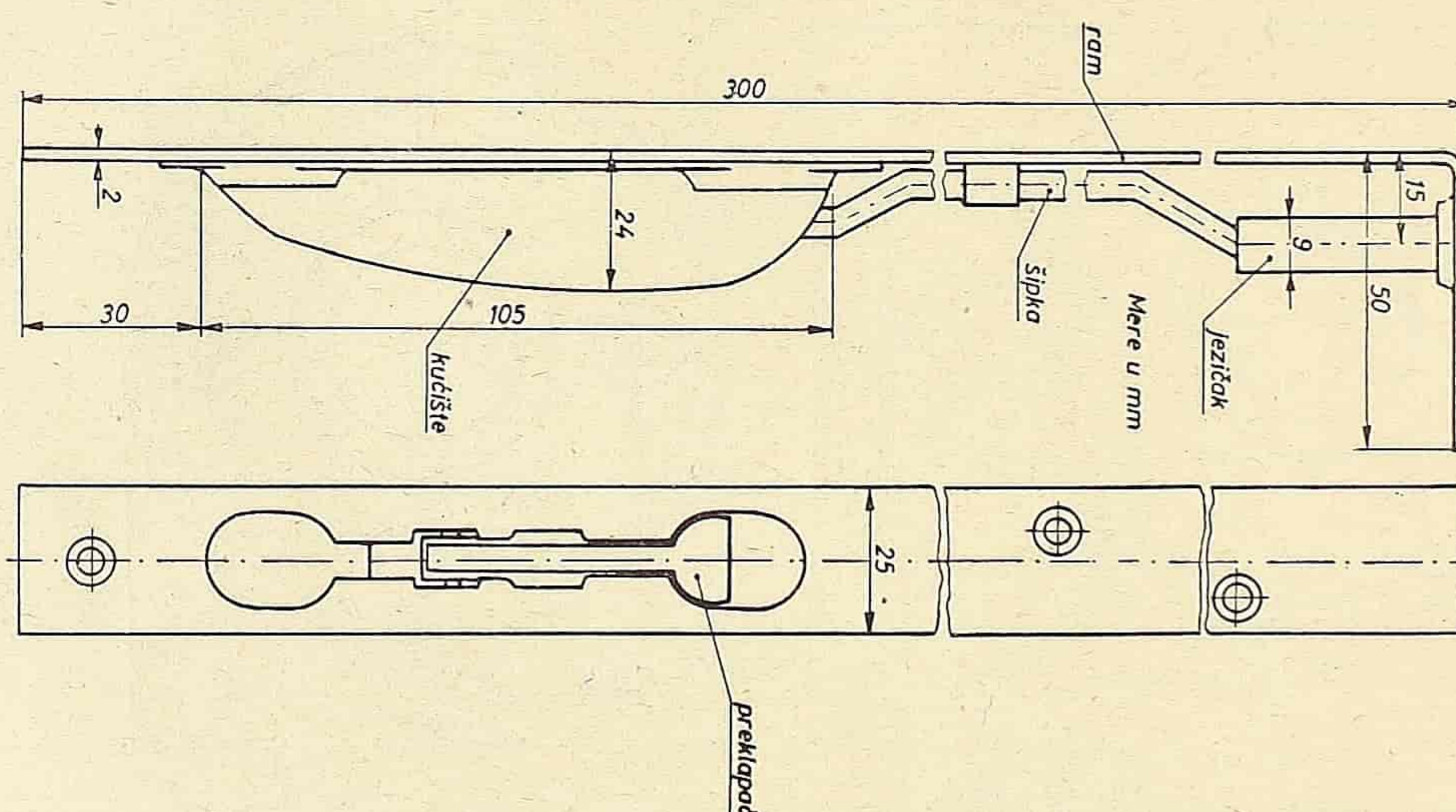
Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata zasune sa preklapačem koji se ugrađuju u dvo- i višekrilna vrata. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, isporuku i način označavanja ovih zasuna.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije zasuna po ovom standardu moraju odgovarati dole datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal i isporuka

- 3.1 Pojedini delovi zasuna izrađuju se od sledećih materijala:
- ram, kućište i preklapač od tvrde hladnovaljane trake, prema JUS C.B3.521,
  - šipka i jezičak od okruglog čelika vrućevaljanog prema JUS C.B3.021.
- 3.2 Zasun se isporučuje zajedno sa prihvatnom pločom prema JUS M.K3.085 i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama zasuni po ovom standardu označavaju se oznakom:

Zasun JUS M.K3.075

Predlog br. 3110

Okov za građevinsku stolariju
ZASUN SA POTISKIVAČEM ZA DVO —
I VIŠEKRILNA VRATA

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.076

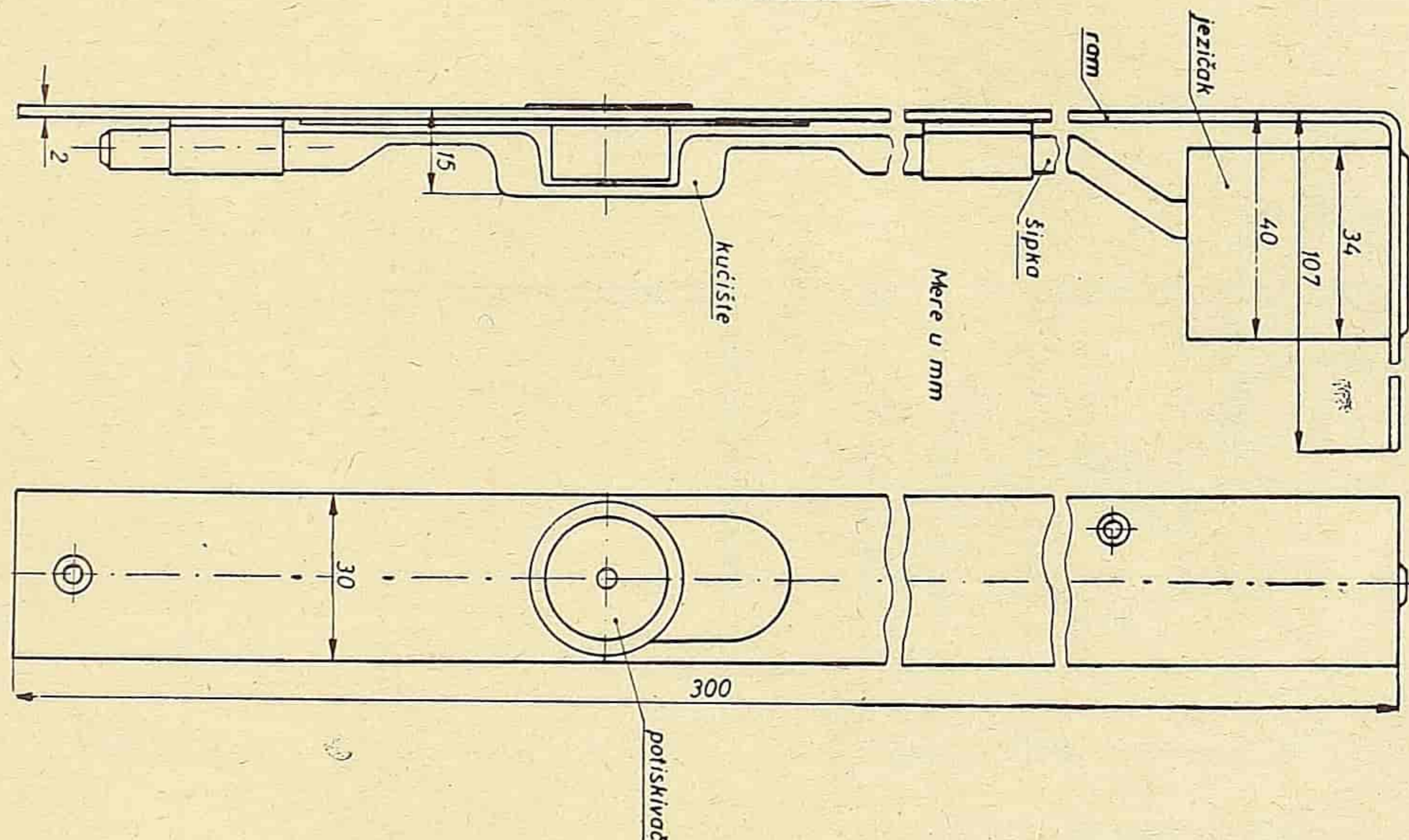
Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata zasune sa potiskivačem koji se ugrađuje u dvo- i višekrilna vrata. Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, isporuku i način označavanja ovih zasuna.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije zasuna po ovom standardu moraju odgovarati dole datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal i isporuka

3.1 Pojedini delovi zasuna izrađuju se od sledećih materijala:

- ram, kućište i potiskivač od tvrde hladnovaljane trake prema JUS C.B3.521,
- šipka od okruglog čelika vrućevaljanog prema JUS C.B3.021,
- jezičak od pljosnatog čelika vrućevaljanog prema JUS C.B3.025.

3.2 Zasun se isporučuje zajedno sa prihvatnom pločom prema JUS M.K3.086 i odgovarajućim brojem vijaka za drvo JUS M.B1.510.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama zasuni po ovom standardu označavaju se oznakom:

Zasun JUS M.K3.076

Predlog br. 3111

**Okov za građevinsku stolariju
PRIHVATNE PLOČE ZA ZASUNE
SA PREKLAPAČEM**

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.085

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata ploče koje se isporučuju uz zasuna sa preklapačem za dvo- i višekrilna vrata prema JUS M.K3.075.

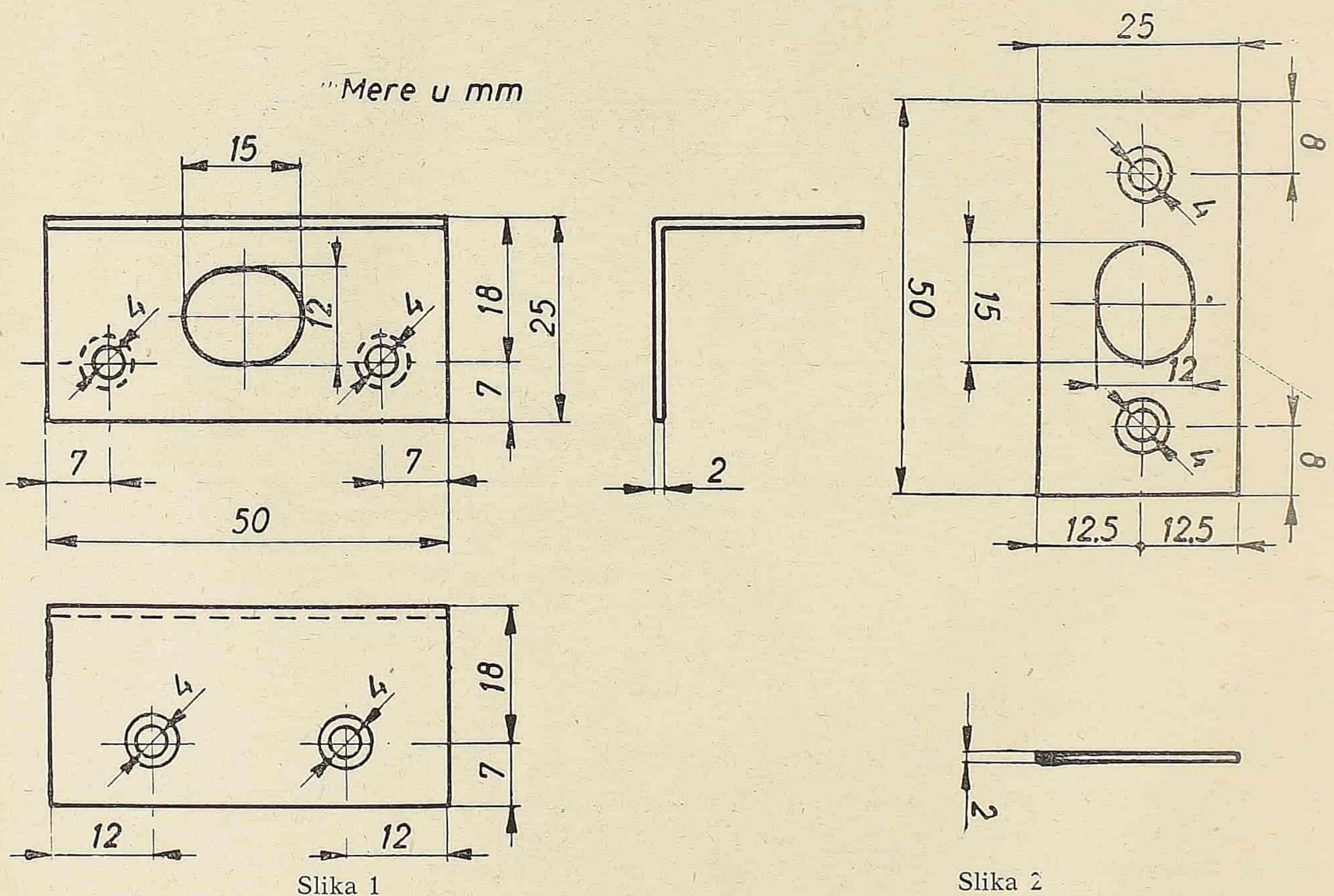
Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu i isporuku i način označavanja ovih prihvatnih ploča.

2 Oblik i dimenzije

2.1 Prihvatne ploče po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, gornja prihvatna ploča,
- tip B, donja prihvatna ploča.

2.2 Prihvatne ploče tipa A moraju odgovarati slici 1 a, prihvatne ploče tipa B slici 2.

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Prihvatne ploče izrađuju se od sledećih materijala:

- tip A, od tvrde hladnovaljane trake prema JUS C.B3.521,
- tip B, od mesinganog lima prema JUS C.D4.520.

3.2 Upust za glavu vijka izrađuje se mašinski pomoću upuštača

3.3 Prihvatne ploče isporučuju se zajedno sa odgovarajućim brojem vijaka za drvo.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama prihvatne ploče po ovom standardu označavaju se oznakom:

Prihvatna ploča N JUS M.K3.085

gde je: N tip prihvatne ploče.

Primer: Prihvatna ploča tipa A označava se:

Prihvatna ploča A JUS M.K3.085

Predlog br. 3112

Okov za građevinsku stolariju
PRIHVATNE PLOČE ZA ZASUNE
SA POTISKIVAČEM

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.086

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata prihvatne ploče koje se isporučuju uz zasune sa potiskivačem za drvo- ili višekrilna vrata prema JUS M.K3.076.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal, izradu, isporuku i način označavanja ovih prihvatnih ploča.

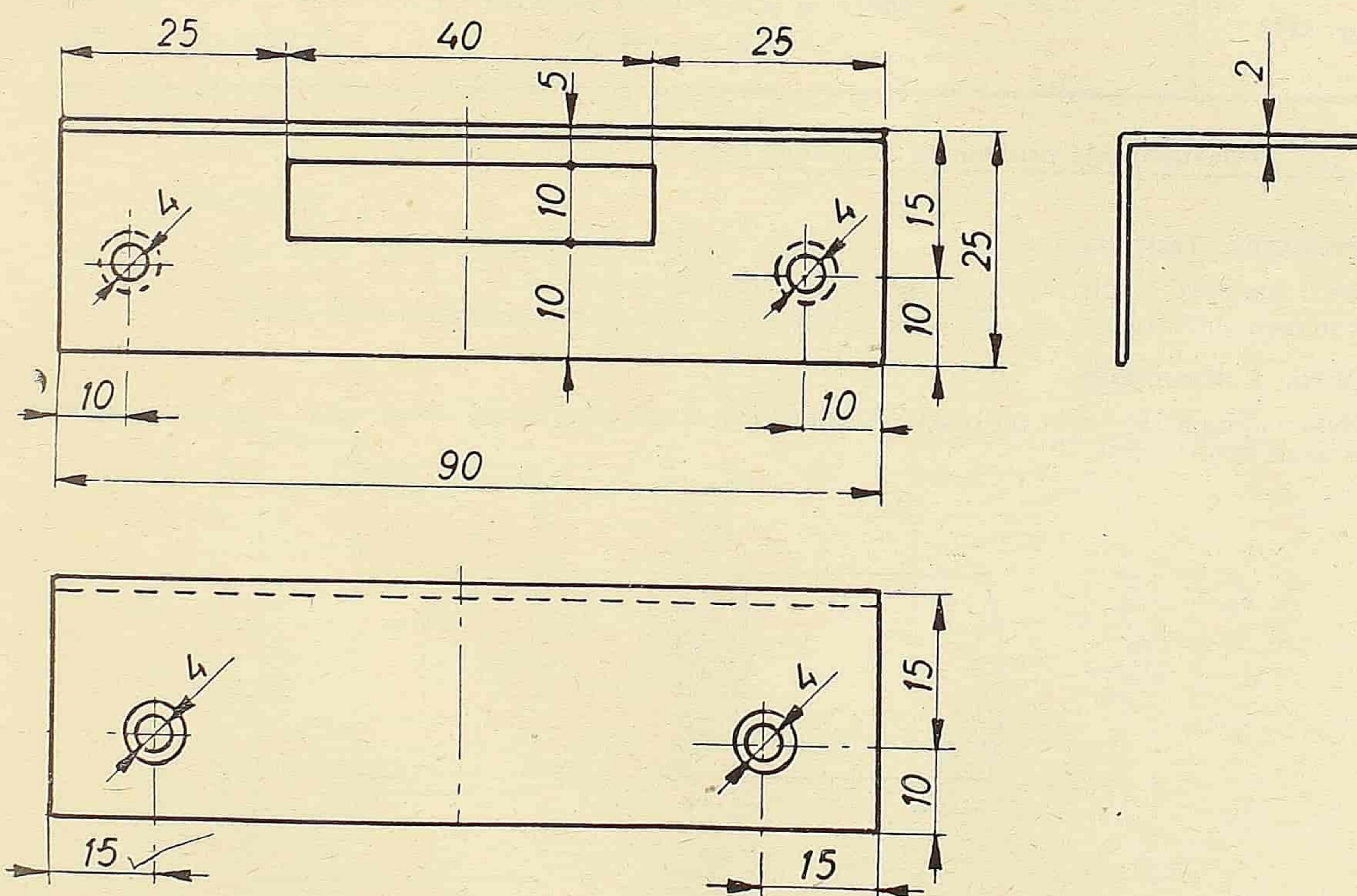
2 Oblik i dimenzije

2.1 Prihvatne ploče po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

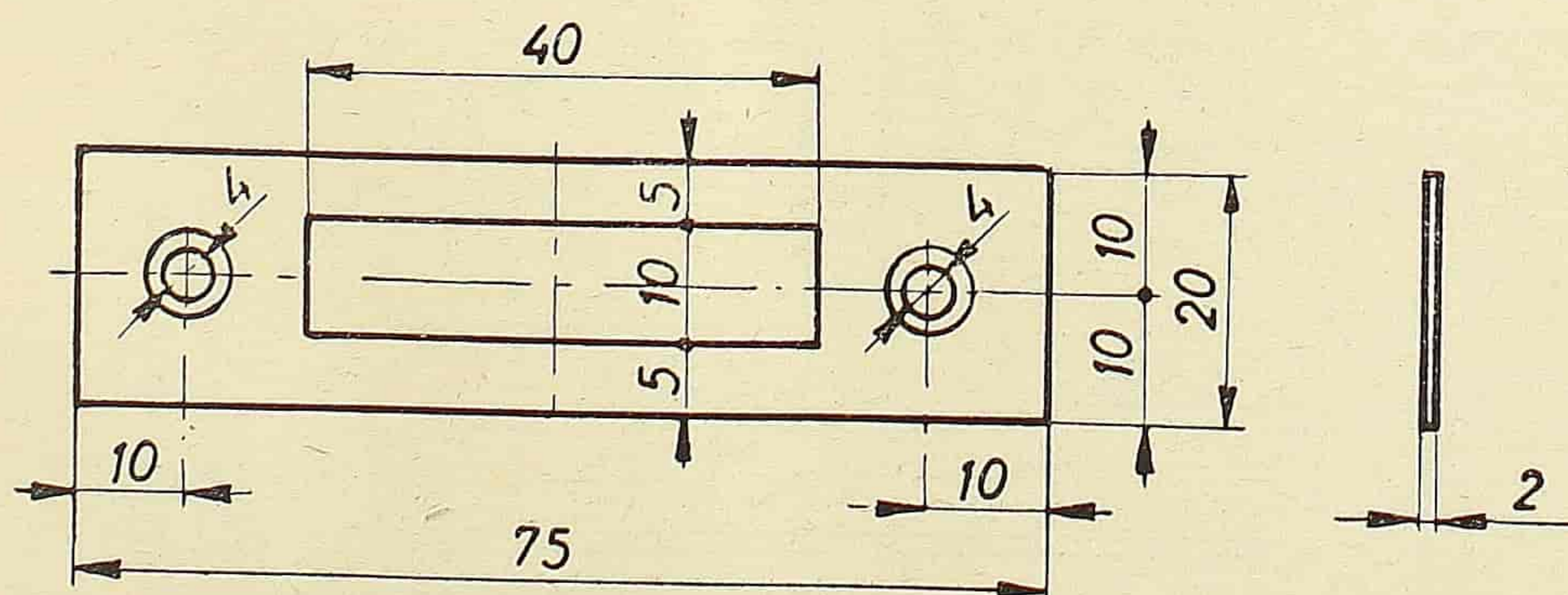
- tip A, gornja prihvatna ploča,
- tip B, donja prihvatna ploča.

2.2 Prihvatne ploče tipa A moraju odgovarati slici 1, a prihvatne ploče tipa B slici 2.

Mere u mm

Slika 1

Slika 2

3 Materijal, izrada i isporuka

3.1 Prihvatne ploče izrađuju se od sledećih materijala:

— tip A, od tvrde hladnovaljane trake prema JUS C.B3.521.

— tip B, od mesinganog lima prema JUS C.D4.520.

3.2 Upust za glavu vijka izrađuje se mašinski pomoću upuštača.

3.3 Prihvatne ploče se isporučuju zajedno sa odgovarajućim brojem vijaka za drvo.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama prihvatne ploče po ovom standardu označavaju se oznakom:

gde je: N tip prihvatne ploče.

Primer: Prihvatna ploča tipa A označava se:

Prihvatna ploča N JUS M.K3.086

Predlog br. 3113

Okov za građevinsku stolariju
ŠARKE ZA VRATA

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.090

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

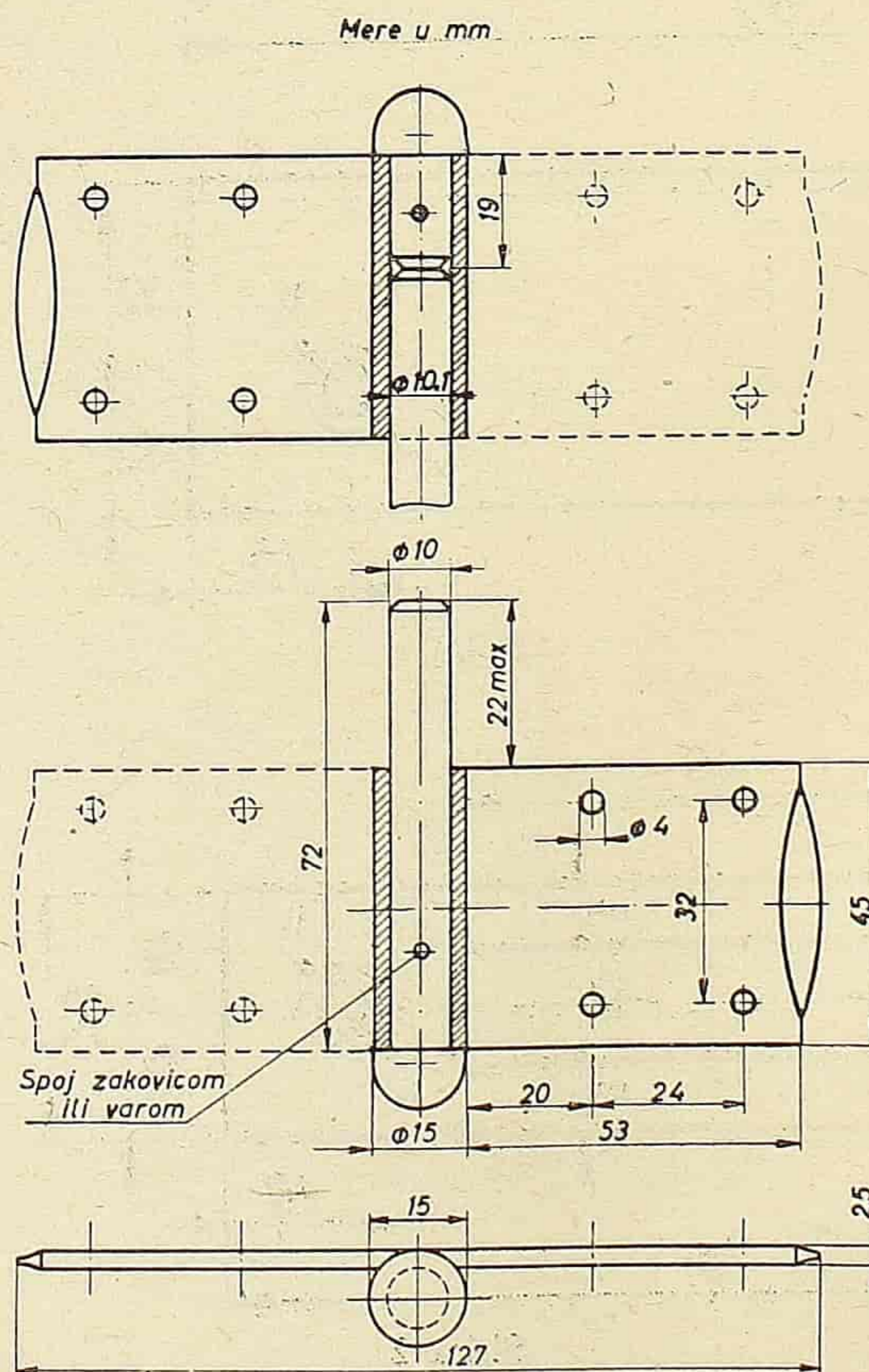
1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata šarke koje se ugrađuju na vrata.

Standard propisuje oblik, dimenzije, materijal i način označavanja ovih šarki.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije šarki po ovom standardu moraju odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

3 Materijal

Šarke se izrađuju od sledećih materijala:

- krila od trakastog čelika vrućevaljanog prema JUS C.B3.550, ili od tankog čeličnog lima trgovačkog kvaliteta prema JUS C.B4.051,
- osovnicе od čelika za zakovice kvaliteta ČZ1 ili ČZ2 prema JUS M.B3.003.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama šarke po ovom standardu označavaju se oznakom:

Šarka JUS M.K3.090

Predlog br. 3114

Okov za građevinsku stolariju
OKCE ZA VRATA

DK 683.33:674.214
JUS M.K3.100

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 januar 1960

1 Predmet standarda

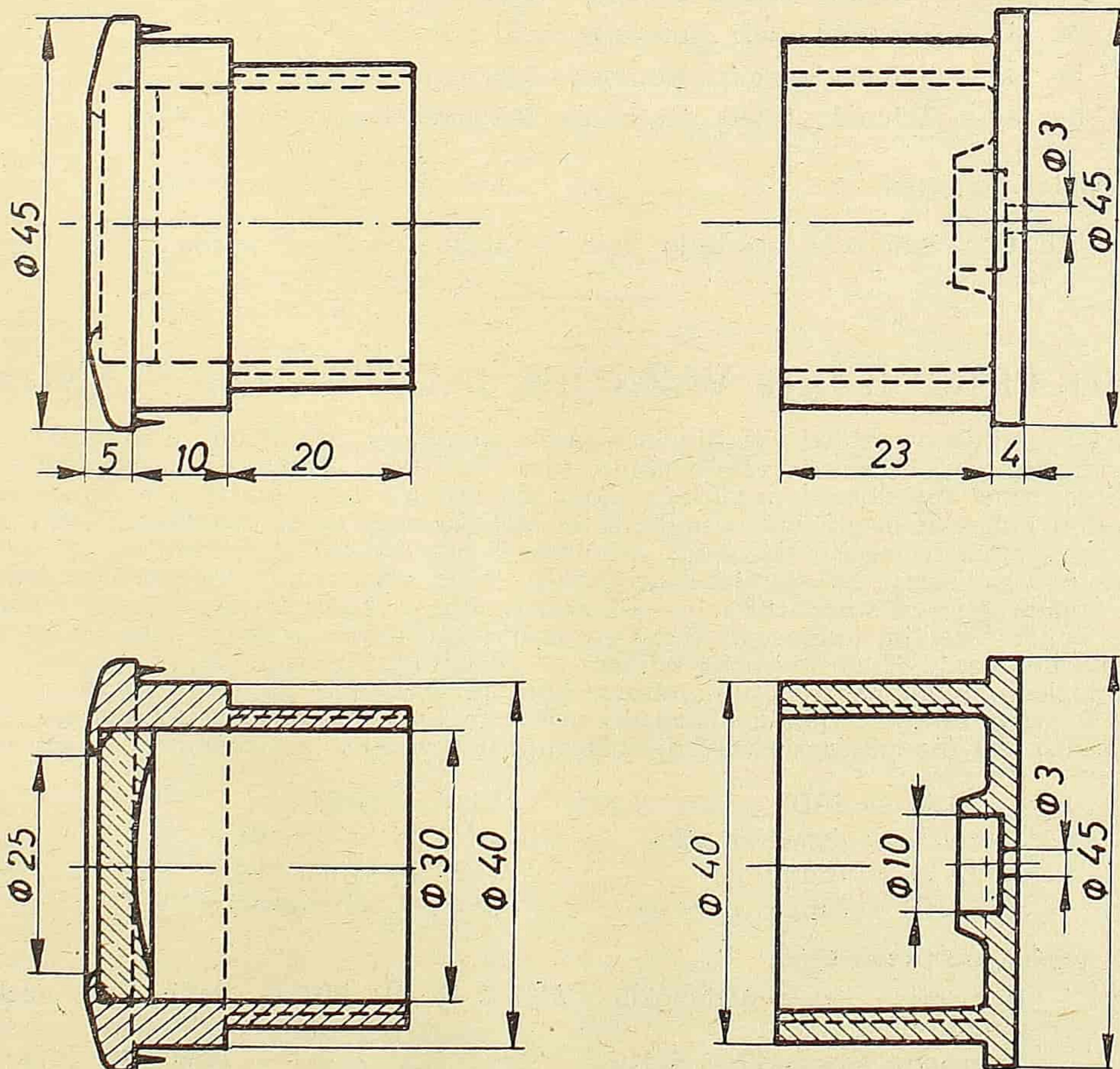
Ovaj standard obuhvata okca koja se ugrađuju na vrata.

Standard propisuje njihov oblik, dimenzije, materijal, izradu i način označavanja.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije okaca po ovom standardu mora odgovarati datoj slici. Nenavedene mere mogu se uzeti proizvoljno.

Mere u mm

3 Materijal i izrada

3.1 Okca po ovom standardu izrađuju se od:

- aluminijuma ili
- veštačkih materijala

3.2 Okca su eloksirana.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama okca po ovom standardu označavaju se:

Okce JUS M.K3.100

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Savezna komisija za standardizaciju primila od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Savezne komisije za standardizaciju, ili putem izrade fotokopija ili mikrofilma, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto — ili mikrofilmske reprodukcije.

ISO/TC 4 Kotrljajni ležaji

Privremeni dnevni red VIII zasedanja koje će se održati od 5—10 oktobra 1959 godine u Berlinu.

ISO/TC 10 Crteži (opšti principi)

Revidirani tekstovi predloga preporuka ISO:

- br. 140 — Tehnički crteži. Principi prikazivanja
- br. 141 — Tehnički crteži. Kotiranje Opšti principi
- br. 142 — Tehnički crteži. Kotiranje. Izvršenje
- br. 143 — Tehnički crteži. Kotiranje. Raspored kota

ISO/TC 33 Vatrostalni materijal

Nacrt izveštaja o II zasedanju, koje je održano od 27—29 aprila 1959 godine u Londonu.

PREGLED PRIMLJENIH VAŽNIJIH INOSTRANIH STANDARDA

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Savezne komisije za standardizaciju, koja ima vrlo obimne zbirke inostranih standarda gotovo svih zemalja sveta. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci SKS. Za eventualnu nabavku originalnih standarda iz inostranstva, svaki interesent treba da se obrati Saveznoj komisiji za standardizaciju (Beograd, Admirala Geprat br. 16), s obzirom na postojeći sporazum po kome inostrane organizacije za standardizaciju šalju svoje standarde u inostranstvo samo po preporuci nacionalne organizacije za standardizaciju odnosne zemlje. U konkretnom traženju, upućenom Saveznoj komisiji za standardizaciju, interesenti treba da se obavežu da će troškove nabavke standarda nadoknaditi u dinarima preduzeću »Jugoslovenska knjiga« — Beograd, Terazije 27, sa kojim već postoji sporazum u tom pogledu, ili nekom drugom preduzeću koje je ovlašćeno da vrši uvoz knjiga, a na koje interesent ukaže u svom zahtevu. Ukoliko isporuka usledi preko nekog drugog preduzeća, neophodno je predložiti i saglasnost tog preduzeća za izvršenje plaćanja u devizama inostranom isporučiocu.

ASA — SAD

DIN — Zap. Nemačka

IS — Indija

JIS — Japan

NBN — Belgija

NF — Francuska

VSM — Švajcarska

ČSN — Čehoslovačka

DK 001 — Nauka uopšte, terminologija

ASA C 42—40—1956

Definicije elektrotehničkih pojmova.

Transport. Grupa 40 — Opšti deo.

ASA C 42—41—1956

Definicije elektrotehničkih pojmova.

Transport. Grupa 41 — Vazduhoplovstvo.

ASA C 42—42—1956	Definicije elektrotehničkih pojmova. Transport. Grupa 42 — Suvozemni transport.	DIN 43 168—1958	Električne železnice. Kapa za masivne izolatore VKB. Kape sa čeonom obujmicom R1 i R2.
ASA C 42—43—1956	Definicije elektrotehničkih pojmova. Transport. Grupa 43 — Morarica.	DIN 43 168—1958 Bl. 3	Električne železnice. Kape za masivne izolatore VKB. Kape sa račvom G.
		DIN 43 168—1958 Bl. 4	Električne železnice. Kape za masivne izolatore VKB. Kape sa gnezdom P. Elektronske cevi. Ignitroni veličine B i C. Glavne mere.
DK 003 — Literatura uopšte, dokumentacija			
JIS C 0101—1955	Simboli električkih jedinica.	DIN 44 411—1958	Elektronske cevi. Ignitroni veličine B i C glavne mere.
DK 621.3 — Elektrotehnika — Radiotehnika			
ASA C 57.12c—1957	Transformator za montažu na stubu za distribucione mreže za napone do 67 kV, snage do 500 kVA.	DIN 47 101—1958	Izrada gajtana za telekomunikacije. Nazivi, prikazivanje. Obezbeđenje oblika i položaja, priključci.
ASA C 57—15—1949	Regulacioni transformator indukcionog i stepenastog tipa.	IS 876—1957	Drveni stubovi za energetske i telekomunikacione nadzemne vodove.
ASA C 62.1—1957	Prenaponski odvodnici za energetska strujna kola naizmenične struje.	IS 1025—1957	Pregled termina za elemente i baterije.
ASA C 78.140—1956	Minijaturne sijalice sa usijanim vlaknom.	IS 1031—1957	Metode merenja zvučnika i kombinacija zvučnika.
ASA C 78.252—1956	Sijalice sa usijanim vlaknom, balon A—25 sa podnožjem sa navojem — srednje.	IS 1032—1957	Opšti propisi i ispitivanja presovanih membrana za sisteme zvučnika sa rezonatorom u obliku levka.
ASA C 78.253—1956	Sijalice sa usijanim vlaknom, balon A—23 sa podnožjem sa navojem — srednje (Ukupna dužina max 6 5/16" min 5 7/8").	IS 1033—1957	Opšti propisi i ispitivanja za trepereće kaleme sa direktnim zračenjem.
ASA C 78.1304—1957	400 W BT—37. Fluorescentna sijalica sa živinom parom.	IS 1034—1957	Propisi za kombinacije zvučnika za radio prijemnike za opštu upotrebu.
ASA C 78.1305—1957	400 W BT—37. Sijalica sa živinom parom.	IS 1037—1957	Propisi za nisko frekventne prigušnice za opštu upotrebu.
ASA C 83.1—1956	Brojčane vrednosti sastavnih delova za elektronske uređaje.	JIS C 1605—1955	Merač radijacija.
ASA C 83.11—1956	Nepromenljivi papirni kondenzatori u metalnom kućištu za jednosmernu struju.	JIS C 1606—1955	Čepni dozimetar.
ASA C 83.12—1956	Kablovske priključne naprave za nisko-frekventne uređaje u radiotehnici.	JIS C 1901—1955	Gajger—Milerov brojač za p — zrake.
ASA C 83.13—1956	Žičani reostati.	JIS C 2301—1955	Papir za elektrolitičke kondenzatore.
ASA C 83.15—1956	Elektrolitički kondenzatori za upotrebu u prenosnicima i elektronskim instrumentima.	JIS C 2337—1955	Izolaciona traka od polivinilhlorida.
DIN 41 555—1958 Bl. 1	Grla za elektronske cevi za telekomunikacije sa kontinentalnim ključolikim podnožjem. Grla.	JIS C 2801—1955	Segmenti za komutator.
DIN 41 555—1958 Bl. 2	Grla za elektronske cevi za telekomunikacije sa kontinentalnim ključolikim podnožjem. Tehničke vrednosti.	JIS C 2802—1955	Dimenzije dirki za električne mašine.
DIN 41 555—1958 Bl. 3	Grla za elektronske cevi za telekomunikacije sa kontinentalnim ključolikim podnožjem. Granična merila.	JIS C 3108—1955	Tvrda vučena aluminijumska žica za elektrotehniku.
DIN 41 566—1958 Bl. 3	Elektrotelekomunikacija. Povratni okidač 60 V. Probni držač i kontrolni patron.	JIS C 3109—1955	Uže od tvrde vučene aluminijumske žice.
DIN 43 167—1958	Električne železnice. Masivni izolatori VKB.	JIS C 3110—1955	Aluminijumsko uže sa čeličnim jezgrom.
DIN 43 168—1958	Električne železnice. Kape za masivne izolatore VKB. Kape sa ušicom A.	JIS C 3203—1952	Žica izolovana polivinilformalom.
		JIS C 4205—1953	Trofazni indukcioni motor za izvoz.
		JIS C 4208—1953	Trofazni indukcioni motor sa kaveznom rotorom za eksprotnu tekstilnu mašinu.
		JIS C 4304—1955	Monofazni transformator 6 kV za stub.
		JIS C 4502—1955	Uljni prekidač za stub.
		JIS C 6417—1952	Liveni liskunski kondenzatori.
		JIS C 6426—1955	Promenljivi otpornici od ugljene kompozicije za izvoz.

JIS C 6428—1955	Promenljivi vazdušni kondenzator, za izvoz za radioprijemnike.	DK 643 — Stan NF P 82—201—1957	Osobne i teretne dizalice, električne ili upravljane pomoću električara.
JIS C 7112—1955	Sistem označavanja cevi magnetron, klistron i dupleks.	DK 644 — Grejanje i provetravanje	
JIS C 7201—1955	Ugljene i grafitne elektrode.	DIN 44899—1958 Bl. 3	Elektrotermičke naprave. Električni bojleri. Utvrđivanje osobina termoizolacije.
JIS C 7202—1955	Metod ispitivanja ugljenih i grafitnih elektroda.		
JIS C 7502—1955	Sijalice za rudarske svetiljke na kapi.	NF C 73—106—1957	Električni aparati za domaćinstvo. Grejači vode sa akumulacijom.
JIS C 7523—1955	Male okrugle sijalice.		
JIS C 7602—1955	Fluorescentna cev sa užarenom katodom za trenutno paljenje.	DK 648 — Perionica. Čišćenje JIS C 9108—1955	Električni sisaci za prašinu.
JIS C 8108—1956	Stabilizatori za fluorescentne sijalice.	DK 666 — Staklo NF B 32—500—1957	Staklo. Sigurnosno staklo. Terminologija. Klasifikacija — Debljine.
JIS C 8304—1955	Mali prekidači za instalacije.		
JIS C 8305—1955	Instalacione čelične cevi.		
JIS C 8309—1952	Savitljiva čelična cev za električne instalacije.	DK 669 — Metalurgija ČSN 42 1135	Ferohrom. Tehnički dopunski uslovi.
JIS C 8332—1955	Uvodnici za čelične cevi.		
JIS C 8340—1955	Okrugle razvodne kutije za čelične cevi.	ČSN 42 1210	Uzimanje uzoraka tehničkog gvožđa za hemijsku analizu.
JIS C 8341—1955	Kutije za prekidače za instalacije sa čeličnim cevima.	ČSN 42 2240	Ferohrom sa vrlo niskim sadržajem.
JIS C 8501—1956	Suve baterije.	ČSN 42 2241	Ferohrom sa niskim sadržajem.
JIS C 9209—1955	Električni perkulator (lonac za kuvanje kafe)	ČSN 42 2242	Ferohrom sa srednjim sadržajem ugljenika.
JIS C 8704—1955	Zalivanje stacionarne baterije (Ebonitna kutija).	ČSN 42 2243	Ugljenikov ferohrom.
JIS C 9203—1955	Električna glačala.	VSM 11888—1942	Limovi od aluminijumskih legura.
JIS C 9204—1955	Japanska električna glačala.		
NF C 73—144—1955	Aparati za kuhanje, za električno grejanje i za domaćinstvo. Električni brijači.	DK 691 — Precizna mehanika DIN 44300—1958	Programski regulisani računski uređaji. Pojmovi.
NF C 73—147—1956	Aparati za kuhinje, za električno grejanje i za domaćinstvo. Pokrivači sa električnim grejanjem.	DK 688 — Igračke. Dekorativni predmeti JIS C 9503—1955	Oprema za dekorativno osvetljenje jelke.
NF C 73—147—1956 ad 1	Aparati za kuhinje, za električno grejanje i za domaćinstvo. Pokrivači sa električnim grejanjem.	DK 729 — Oprema građevina. Snabdevanje građevina potrebnim uređajima NBN 224 (1956)	Pločice od cementa i mermerne pločice za mozaik.
DK 628.9 — Osvetljenje		DK 778 — Fotografija	
JIS C 8106—1956	Armatura za fluorescentnu sijalicu, (sa prethodnim zagrevanjem).	DIN 15506—1958 Bl. 3	Film 35 mm. Filmovi za ispitivanje i merenja. Film za merenje frekvencije.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

Službeni list FNRJ br. 17/59 od 29. IV. 1959

1 prim. din.

JUS A.A1.021 — Veličine i jedinice. Nazivi, oznake i definicije specifične težine pod raznim uslovima — — — — — 30.—

JUS A.A1.022 — Veličine i jedinice. Nazivi, oznake i definicije poroznosti i srodnih veličina — — — — — 30.—

Službeni list FNRJ br. 19/59 od 13. V. 1959 1 prim. din.

JUS F.D5.050 — izdanje 1959 — Pleteni proizvodi za odevanje. Čarape. Dimenzije po vrstama i veličinama — — — — 70.—

Službeni list FNRJ br. 21/59 od 27. V. 1959 1 prim. din.

JUS D.B4.030 — Trupci. Trupci za furnir F. Orahovi 40.—

JUS D.H9.020 — Šibice — — — — — — — — 60.—

JUS D.A1.061 — Ispitivanje vezanog drveta. Šperploče. Merenje grešaka — — — — 40.—

JUS D.A1.068 — Ispitivanje vezanog drveta. Šperploče. Savojna čvrstoća — — — — 50.—

JUS D.A1.081 — Ispitivanje lesanit-ploča. Merenje grešaka — — — — — — — — 30.—

JUS D.A1.087 — Ispitivanje lesanit-ploča. Savojna čvrstoća — — — — — — — — 50.—

JUS D.T4.021 — Konzervisanje drveta. Impregnacija stubova za vodove. Priprema i preuzimanje — — — — — — — — 50.—

JUS D.T4.022 — Konzervisanje drveta. Impregnacija stubova za vodove kreozotnim uljem 70.—

JUS D.F1.049 — Ambalaža od drveta. Letvarica za žabe 50.—

JUS D.F1.050 — Ambalaža od drveta. Sanduk za keks 40.—

JUS D.F1.051 — Ambalaža od drveta. Sanduk za pakovanje šibica — — — — — — — — 40.—

Službeni list FNRJ br. 23/59 od 10. VI. 1959 1 prim. din.

JUS M.B2.014 — Podložne pločice. Spoljašnji prečnik 3 x prečnik rupe — — — — 40.—

JUS M.C2.400 — Prstenasti uskočnici spoljašnji — — — — 60.—

JUS M.C2.401 — Prstenasti uskočnici spoljašnji — — — — 60.—

JUS M.C4.600 — Štaufer mazalice lake — — — — 40.—

JUS M.C4.601 — Štaufer mazalice teške — — — — 40.—

Štampanje završeno 25 avgusta 1959

Izdavač: Savezna komisija za standardizaciju — Beograd, Admirala Geprata br. 16, tel. br. 28-920. — Odgovorni urednik: ing. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« — Beograd, Kn. Mihajlova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 27-011. — Cena pojedinom primerku Din. 100. — Godišnja pretplata Din. 1200. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod N. B. 101-11.

br. — — — — Štampa Beogradski grafički zavod — Beograd

